ODA E INXHINIERËVE
TË REPUBLIKËS SË KOSOVËS

TRAJNIMI I TRETË I EDUKIMIT TË VAZHDUESHËM PROFESIONAL (EVP)

MBROJTJA DHE SIGURIA NË PUNË NË FUSHËN E NDËRTIMIT

15 Nëntor 2025

www.oirk.org

OBJEKTIVAT E TRAJNIMIT

- Sistemi i sigurisë dhe shëndetit në punë (SSHP)
- Faktorët e riskut
  - Puna me pajisje
  - Puna në lartësi
  - Puna në gërmime
  - Rrëshqitjet & Pengimet
  - Siguria nga zjarri
  - Siguria elektrike
  - Shenjat e sigurisë
  - Pajisjet personale mbrojtëse
  - Kontrollet sistematike mjekësore
  - Ndihma e parë
  - Ekranet shfaqëse
  - Trajtimi manual i ngarkesave
- Vlerësimi i riskut
- Hetimi i incidenteve/ aksidenteve dhe analiza e shkaqeve
- Detyrimet organizative
- Inspektimet në vendet e punës

BURIMET E INFORMACIONIT NË PËRPUTHJE ME AKTET LIGJORE

Burime kombëtare

- Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës
- Sistemi informativ ligjor i Kosovës
- Ministria e Drejtësisë
- Gjykata Kushtetuese e Kosovës
- Profesionistët juridikë dhe kompanitë ligjore
- Institucionet dhe agjencitë qeveritare

SISTEMI I SIGURISË DHE SHËNDETIT NË PUNË (SSHP)

Duke klikuar mbi linqet me poshtë, do të keni mundësi të informohi për aspektet e SSHP-së, si dhe shkarkoni të gjithë dokumentacionin në fuqi lidhur me sigurinë dhe shëndetin në punë:

- Ministria e Financave, Punës dhe Transfereve
  - Manuale
  - Listat kontrolluese dhe shembuj të vlerësimit të riskut
  - Infografikat
- Inspektorati Qendror i Punës
  - Legjislacioni nga SSHP (Rregulloret për SSHP)
  - Listat kontrolluese

LISTA E LEGJISLACIONIT NË RKS PËR SSHP

Nr.	Emri i dokumentit
1	Ligj Nr. 08/L-261 i punës
2	Ligji Nr. 08/L-261 për mbrojtje nga zjarri
3	**Ligji Nr. 04/L-161 për Sigurinë dhe Shëndetin në Punë**
4	**Rregullore (MPMS) Nr. 01/2021 për kualifikimin e personave përgjegjës për sigurinë dhe shëndetin në punë, licencimin e kompanive të shërbimeve dhe trajnimeve për sigurinë dhe shëndetin në punë**
5	**Rregullore (MPMS) Nr. 02/2021 për vlerësimin e riskut në vendin e punës**
6	**Rregullore (MPMS) Nr. 01/2020 për ndryshimin dhe plotësimin e rregullores (MPMS) Nr. 04/2014 për kërkesat minimale të sigurisë dhe shëndetit në vendin e punës**
7	**Rregullore (MPMS) Nr. 02/2020 për ndryshimin dhe plotësimin e rregullores nr. 05/2014 për kërkesat minimale të sigurisë dhe shëndetit në përdorimin e pajisjeve të punës në vendin e punës**
8	Rregullore (MPMS) Nr. 01/2017 për mbrojtjen e të punësuarve nga rreziqet lidhur me dridhjen në vendin e punës
9	Rregullore (MPMS) Nr. 02/2017 për mbrojtjen e të punësuarve nga risqet lidhur me zhurmën në vendin e punës
10	Rregullore (MPMS) Nr. 03/2017 për mbrojtjen e të punësuarve nga risqet e lidhura me kancerogjenët dhe mutagjenët në punë
11	Rregullore (MPMS) Nr. 05/2017 për mbrojtjen e të punësuarve nga risqet e lidhura me ekspozimin ndaj agjentëve biologjikë në punë
12	**Rregullore (MPMS) Nr. 06/2017 për kriteret minimale të sigurisë dhe shëndetit në vend ndërtimet të përkohshme apo mobile**
13	Rregullore (MPMS) Nr. 07/2017 për mbrojtjen e të punësuarve nga rreziqet e lidhura me ekspozimin ndaj azbestit në punë
14	Rregullore (MPMS) Nr. 08/2017 për mbrojtjen e të punësuarve nga risqet e lidhura me fushat elektromagnetike në vendin e punës
15	Rregullore (MPMS) Nr. 09/2017 për mbrojtjen e të punësuarve nga risqet e lidhura me rrezatimin optik në vendin e punës
16	Rregullore (MPMS) Nr. 10/2017 për sigurinë dhe mbrojtjen e shëndetit të të punësuarve nga risqet e lidhura me agjentët kimikë në punë
17	**Rregullore (MPMS) Nr. 02/2016 për kërkesat minimale të sigurisë dhe shëndetit për përdorimin e pajisjeve personale mbrojtëse në vendin e punës**
18	Rregullore (MPMS) Nr. 03/2016 për kërkesat minimale të sigurisë dhe shëndetit për mbrojtjen e të punësuarve lidhur me punën e krahut me ngarkesa
19	Rregullore (MPMS) Nr. 04/2016 për kërkesat minimale për sigurimin e shenjave të sigurisë dhe shëndetit në punë
20	Rregullore (MPMS) Nr. 05/2016 për kërkesat minimale për sigurinë dhe shëndetin në punë të punësuarve në risk nga ambientet shpërthyese
21	Rregullore (MPMS) Nr. 06/2016 për kërkesat minimale të sigurisë dhe shëndetit për punën me pajisje me ekran shfaqës

BAZA LIGJORE E SIGURISË DHE SHËNDETIT NË PUNË (SSHP)

- ➢ Ligji Nr. 04/L-161 për Sigurinë dhe Shëndetin në Punë
- ➢ Ligji Nr. 08/L-261 për Mbrojtje nga Zjarri
- ➢ Ligji Nr. 03/L-212 i Punës
- ➢ Aktet normative nga Ligji
- ➢ Rregulloret e brendshme
- ➢ Sistemi i menaxhimit të SSHP-së

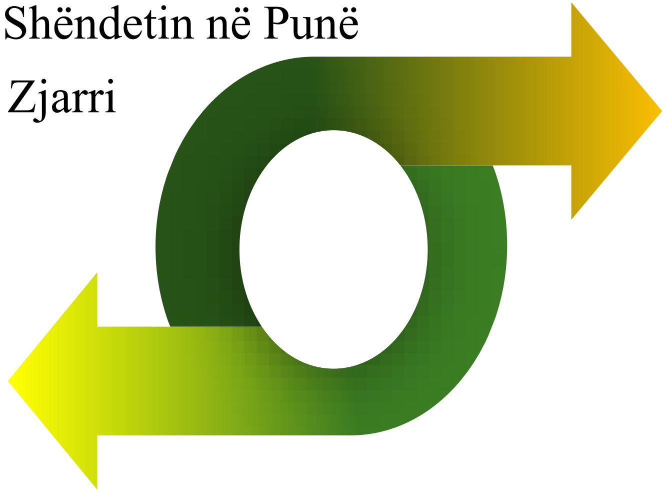

Në përputhje me:

- ✓ Standardin ISO 45001 për Menaxhim e SSHP
- ✓ Standardin IS0 14001 për Menaxhimin e Mjedisit
- ✓ Standardin ISO 9001 për Menaxhim të Cilësisë
- ✓ Direktivat Evropiane

ISO 45001:2015 SISTEMI I MENAXHIMIT TË SIGURISË DHE SHËNDETIT NË PUNË

Përfitimet nga vendosja e standardit ISO 45001:2018

- Humane (më pak lëndime në vendin e punës, sëmundje profesionale dhe raste të fataliteteve)
- Biznesore:
  - Produktiviteti dhe profitabiliteti
  - Punëtorë dhe konsumatorë të kënaqur
  - Reputacion, qëndrueshmëri dhe rezultate pozitive

ISO 45001:2015 SISTEMI I MENAXHIMIT TË SIGURISË DHE SHËNDETIT NË PUNË

Puna e kujt është cilësia?

Cilësia e shërbimit të ofruar në institucion/ kompani është përgjegjësi e **secilit punonjës**.

ÇKA KËRKON LIGJI NË NJË SHOQËRI / INSTITUCION?

SISTEMIN E MENAXHIMIT TË SIGURISË SSHP-së

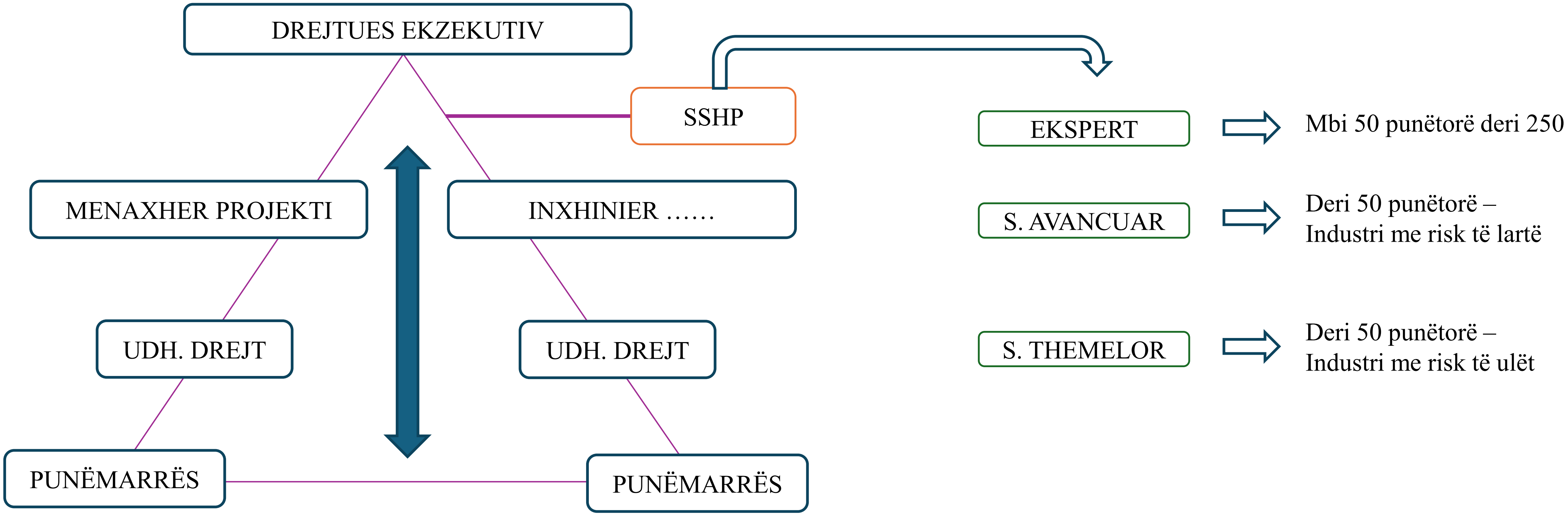

ÇFARË ËSHTË SIGURIA DHE SHËNDETI NË PUNË?

Siguria dhe shëndeti në punë është pjesë përbërëse e organizimit të procesit të punës. Aspektet e sigurisë dhe shëndetit në punë, janë një tërësi e masave:

- Organizative
- Teknike
- Teknologjike
- Juridike
- Mjekësore
- Psikologjike
- Pedagogjike

Të gjitha këto me qëllim që të eliminohen apo të zvogëlohen në masën më të madhe të mundshme, shfaqja e risqeve në vendet e punës, ashtu që punëtorët të mbrohen nga lëndimet dhe sëmundjet profesionale, si dhe sëmundjeve që janë të lidhura me punën.

Siguria në punë paraqet: sistemin e rregullave, parimeve, procedurave, aplikimi i të cilave përmirëson sigurinë dhe shëndetin në punë.

A KEMI DETYRIME LIDHUR ME SIGURINË DHE SHËNDETIN NË PUNË?

- Punëdhënësit edhe punëtorët kanë përgjegjësi në aspektin e sigurisë dhe shëndetit në punë.
- Detyrimet kryesore të punëdhënësve janë parandalimi i risqeve duke zbatuar masa parandaluese.

- Shembuj të detyrimeve të punëdhënësit:
  - Krijon mënyra të sigurta dhe të shëndetshme të punës
  - Siguron pajisje të sigurta
  - Siguron pajisje personale mbrojtëse të përshtatshme
  - Ofron informata, udhëzime dhe trajnime për punëtorët

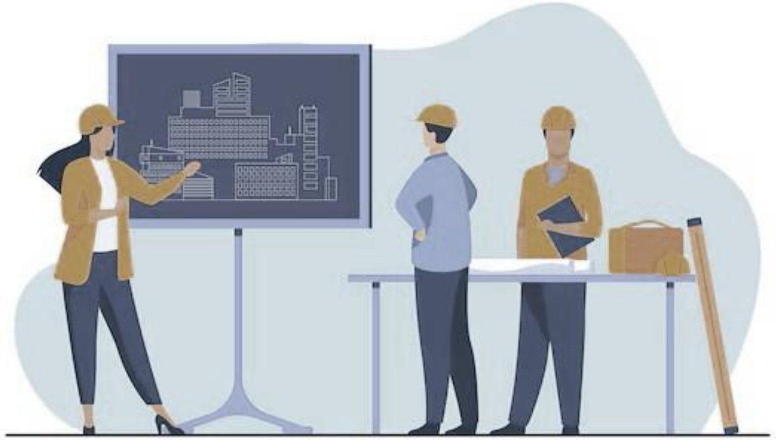

A KEMI DETYRIME LIDHUR ME SIGURINË DHE SHËNDETIN NË PUNË?

Ligji për Sigurinë dhe Shëndetin në Punë, gjithashtu kërkon që punëtorët të përmbushin përgjegjësitë e tyre si dhe të ndihmojnë punëdhënësit për mbrojtjen e punëtorëve.

Shembuj të detyrimeve të punëtorëve:

- Kujdeset për sigurinë dhe shëndetin në punë, për vete dhe të tjerët
- Bashkëpunon me punëdhënësin për sigurinë dhe shëndetin në punë
- Ndjekë trajnimet dhe udhëzimet e dhëna nga punëdhënësi për të bërë punën në mënyrë të sigurt, si dhe për përdorimin e pajisjeve, mjeteve, substancave etj.
- Informon punëdhënësin, mbikëqyrësin ose përfaqësuesin e punëtorëve nëse mendon se vetë puna - ose masat jo adekuate të sigurisë - rrezikojnë sigurinë dhe shëndetin e ndonjërit

SI MUND TË PËRMIRËSOJMË KUSHTET E PUNËS?

Ju mund të përmirësoni kushtet e punës përmes pjesëmarrjes aktive në siguri dhe shëndet në punë - është proces dy-drejtimësh, ku punëdhënësit dhe punëtorët/ përfaqësuesit e punëtorëve:

- Flasin me njëri-tjetrin
- Dëgjojnë shqetësimet e njëri-tjetrit
- Kërkojnë dhe ndajnë pikëpamjet dhe informacionin
- Diskutojnë çështjet në kohën e duhur
- Marrin vendime së bashku
- Besojnë dhe respektojnë njëri-tjetrin

Pjesëmarrja e plotë shkon përtej konsultimit - punëtorët dhe përfaqësuesit e tyre duhet të jenë të përfshirë në vendimmarrje.

FAKTORËT E RISKUT (IDENTIFIKIMI I RREZIQEVE NË VENDIN E PUNËS)

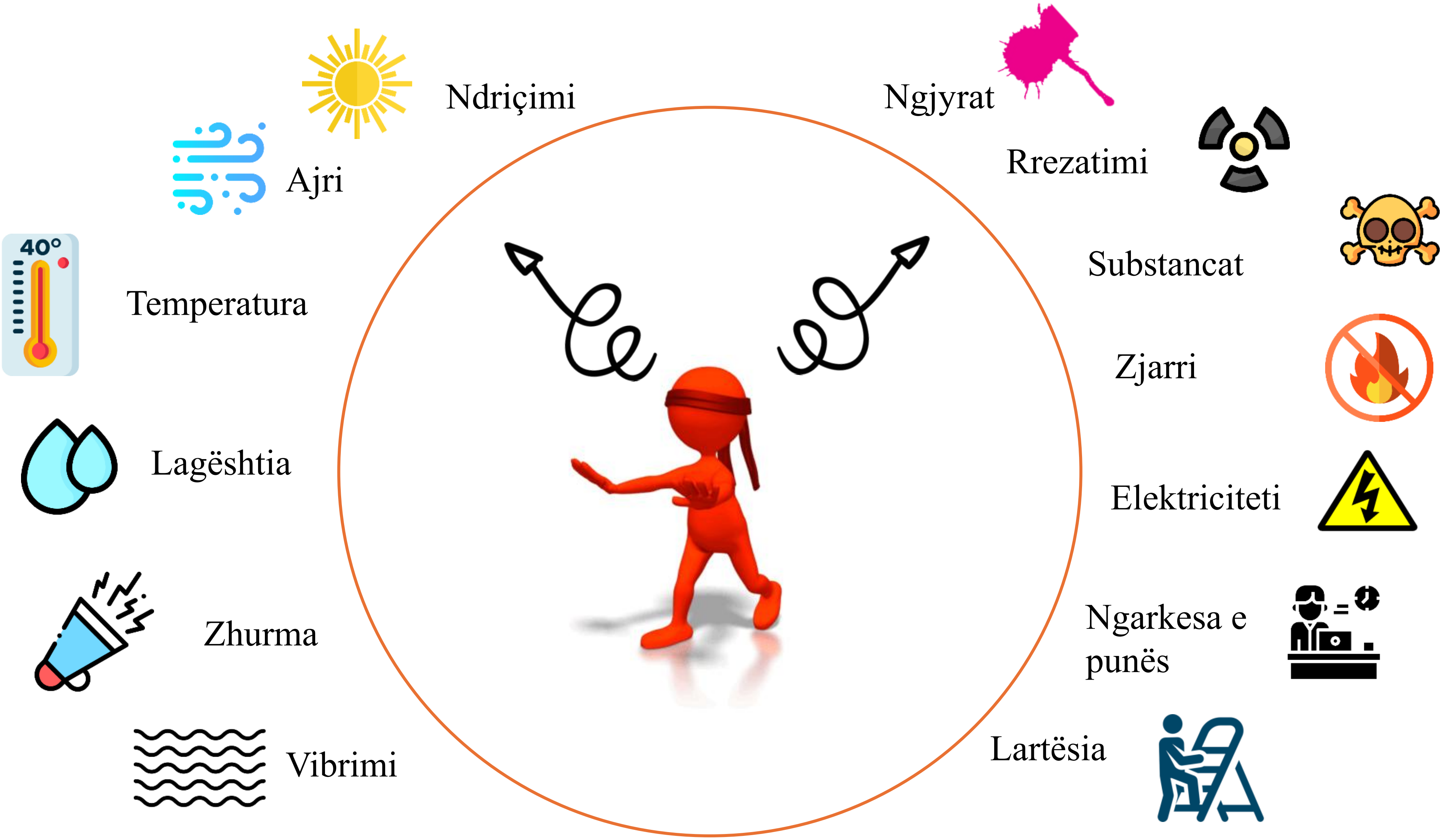

ODA E INXHINIERËVE
TË REPUBLIKËS SË KOSOVËS

GRUPIMI I RREZIQEVE

Rreziqet traumatike	
1	Sipërfaqe të pabarabarta ose të rrëshqitshme (të cilat mund të shkaktojnë rrëshqitje, pengesa, rënie etj.)
2	Automjete lëvizëse (pirunë, kamionë, etj.)
3	Pjesë lëvizëse mekanike të makinerive (p.sh. sistemet e konvejerëve)
4	Objekte dhe pjesë me sipërfaqe të rrezikshme (të mprehtë, të ashpër, etj.)
5	Sipërfaqe, materiale të nxehta ose të ftohta, etj. (p.sh. furra dhe boilerë)
6	Puna në lartësi
7	Puna në shkallë
8	Objekte që bien
9	Vegla dore (me dhe pa rrymë)
10	Siguria elektrike (instalimet dhe pajisjet elektrike, tokëzimi dhe rrufepritësi)
11	Siguria nga zjarri
12	Shpërthimi
13	Puna në hapësira të mbyllura
14	Puna në gërmime
15	Stabiliteti i sipërfaqes
16	Hapjet në sipërfaqe dhe mure
17	Pastërtia, rregulli në vendin e punës

Rreziqet fizike	
18	Zhurma
19	Dridhje
20	Ndriçimi
21	Mikroklima e brendshme
22	Klima e nxehtë ose e ftohtë (puna jashtë)
23	Rrezatimi UV, IR, lazer dhe mikrovalë, rrezatimi jo-jonizues
24	Rrezatimi jonizues
25	Shtypje e lartë
Rreziqet nga kimikatet dhe pluhuri	
26	Substanca kimike dhe materiale të rrezikshme
27	Pluhuri
28	Korrozioni (ndryshku)
29	Asbest
30	Kancerogjenë, mutagjenë
Rreziqet psiko-sociale	
31	Ngarkesa, mbingarkesa, shterimi fizik dhe mendor
32	Organizim i pamjaftueshëm i punës dhe komunikim i pamjaftueshëm me menaxhmentin dhe kolegët
33	Dhuna, ngacmimi (mobbing/bulling)
34	Puna i vetëm
35	Puna me palë (klientë, konsumatorë etj.)
36	Orari i punës, puna jashtë orarit, mungesa e kohës, menaxhimi i kohës
37	Puna në ndërrime, përfshirë ndërrimet e natës
38	Rrezique të tjera që çojnë në stres në punë (p.sh ndryshimet e shpejta në procedurat e punës, situatat konfliktuoze, përcjellja në vazhdimësi e inovacioneve dhe aplikimi i tyre në praktikë, puna me të holla, etj.
	Rreziqet ergonomike
39	Ngritja dhe mbajtja e ngarkesave
40	Puna që përfshin pozicion të dobët (pozicion të papërshtatshëm), lëvizje përsëritëse, shtrirje të zgjatur
41	Puna me ekrane
42	Mbingarkesa e zërit
Rreziqet biologjike	
43	Viruse, parazitë, myk, baktere
44	Kafshë, gjarpërinj etj.

- Lista indikative e rreziqeve kyçe në vendin e punës
- Rregullore Nr. 02/ 2021 për vlerësimin e riskut në vendin e
- punës në shtojcë ka këtë listë – Shtojca 1

FAKTORËT E RISKUT TË LIDHUR ME LËNDIMET (TRAUMATIKE)

Puna me pajisje, puna në lartësi, puna në gërmime, rrëshqitjet & pengimet, siguria nga zjarri, siguria elektrike, etj.

Rregullësia e pajisjeve duhet të verifikohet përmes:

FAKTORËT E RISKUT TË LIDHUR ME LËNDIMET (TRAUMATIKE)

Puna me pajisje, **puna në lartësi,** puna në gërmime, rrëshqitjet & pengimet, siguria nga zjarri, siguria elektrike, etj.

Teknikat

- **Kufizimi i qasjes**
- **Pozicioni punues (qasja me litar)**
- **Ndalja e rënies**

Puna në lartësi

FAKTORËT E RISKUT TË LIDHUR ME LËNDIMET (TRAUMATIKE)

Puna me pajisje, **puna në lartësi,** puna në gërmime, rrëshqitjet & pengimet, siguria nga zjarri, siguria elektrike, etj.

Punë në lartësi llogaritet puna në nivelin mbi **2m** nga dyshemeja, rrafshi me lëvizje të lirë e të sigurt.

Mbrojtja e punëtorëve nga puna në lartësi/ Përmbushja e kushteve për punë në lartësi:

- Aftësimi për punë në lartësi
- Kontrollimi i aftësive shëndetësore të punëtorëve për punë në lartësi
- Përdorimi i teknikave dhe masave të sigurisë
- Përdorim i drejtë i mjeteve dhe pajisjeve personale dhe atyre ekipore për punë në lartësi

FAKTORËT E RISKUT TË LIDHUR ME LËNDIMET (TRAUMATIKE)

Puna me pajisje, **puna në lartësi,** puna në gërmime, rrëshqitjet & pengimet, siguria nga zjarri, siguria elektrike, etj.

Kufizimi i qasjes

- Parmakët, janë barriera fizike ose struktura mbrojtëse të instaluara përgjatë skajeve, vendkalimeve, platformave ose zonave në lartësi të punës për të siguruar stabilitet dhe mbështetje për punëtorët

- **Rregullore (MPMS) Nr.06/2017** Për kriteret minimale të sigurisë dhe shëndetit në vend ndërtimet e përkohshme apo mobile – Shtojca 4

FAKTORËT E RISKUT TË LIDHUR ME LËNDIMET (TRAUMATIKE)

Puna me pajisje, **puna në lartësi,** puna në gërmime, rrëshqitjet & pengimet, siguria nga zjarri, siguria elektrike, etj.

Siguria gjatë përdorimit të pajisjeve ngritëse

Rreziqet, masat gjatë punëve në ndërtimtari – ashensorëve dhe vinçave.

- Vinçat kullë/ vinçat e lëvizshëm
- Shembja e vinçit – potencial i madh për lëndime kolektive
- Rënia e ngarkesës
- Lëndime me pasoja të mëdha edhe jashtë zonës së ndërtimit

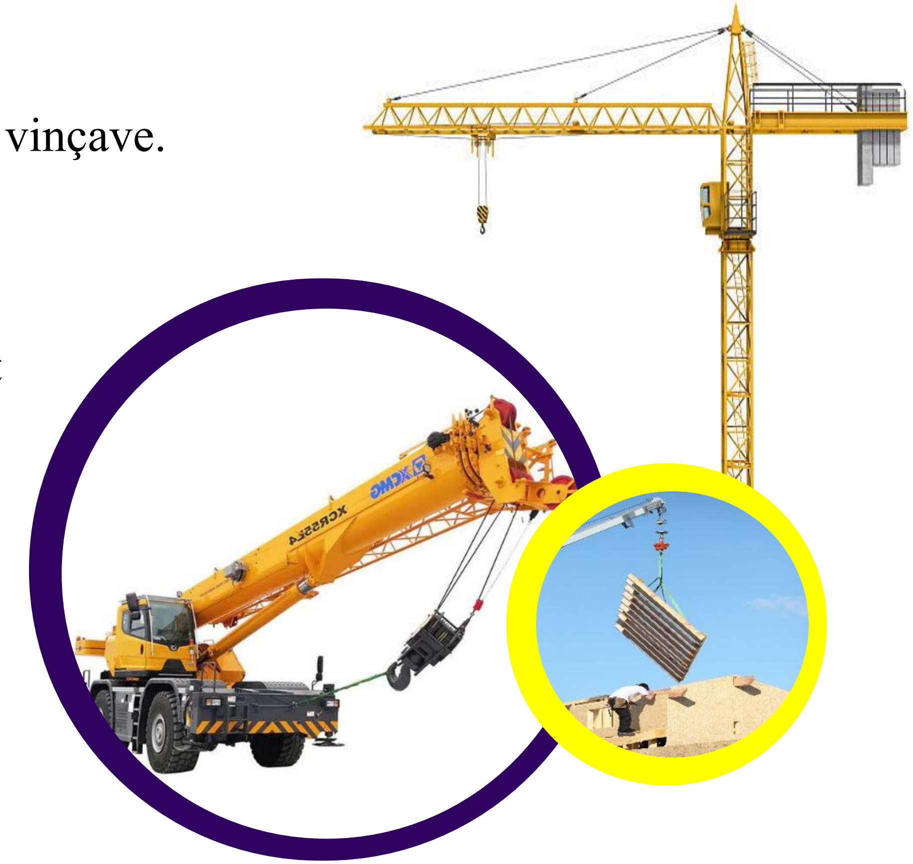

FAKTORËT E RISKUT TË LIDHUR ME LËNDIMET (TRAUMATIKE)

Puna me pajisje, puna në lartësi, **puna në gërmime,** rrëshqitjet & pengimet, siguria nga zjarri, siguria elektrike, etj.

- Puna e gërmimit në përgjithësi nënkupton punën që përfshin largimin e dheut ose shkëmbit nga një vend për të formuar një vrimë ose zgavër të hapur, duke përdorur mjete, makineri, etj.

- Dështimet e gërmimit janë veçanërisht të rrezikshme sepse ato mund të ndodhin shpejt, duke kufizuar aftësinë e punëtorëve (dhe në disa raste të tjerëve aty pranë) për të shpëtuar, veçanërisht nëse kolapsi është i gjerë.

FAKTORËT E RISKUT TË LIDHUR ME LËNDIMET (TRAUMATIKE)

Puna me pajisje, puna në lartësi, puna në gërmime, **rrëshqitjet & pengimet**, siguria nga zjarri, siguria elektrike

Rrëshqitjet dhe pengimet – masat parandaluese

- Pastërtia dhe mirëmbajtja
- Instalimi i sipërfaqeve rezistente ndaj rrëqshqitjes
- Sinjalizimi dhe komunikimi i duhur
- Ndriçimi adekuat
- Praktikat e mira shtëpiake
- Këpucët e duhura për ambientin përkatës
- Trajnimi dhe ndërgjegjësimi
- Inspektimi i rregullt dhe vlerësimi i riskut

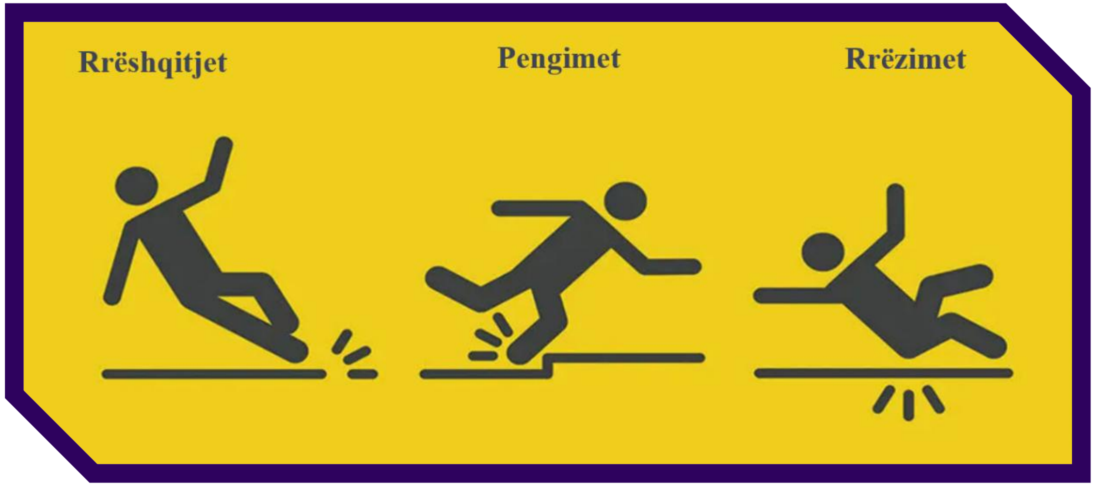

FAKTORËT E RISKUT TË LIDHUR ME LËNDIMET (TRAUMATIKE)

Puna me pajisje, puna në lartësi, puna në gërmime, rrëshqitjet & pengimet, **siguria nga zjarri**, siguria elektrike, etj.

Lënda djegse

Trekëndëshi i djegies

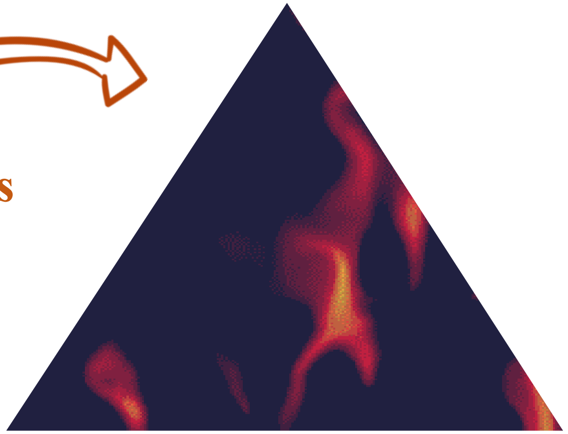

Nxehtësia (temperatura e djegies)

Oksigjeni O_2

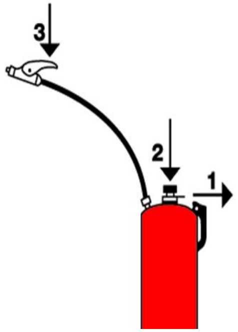

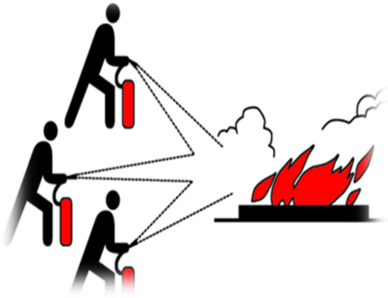

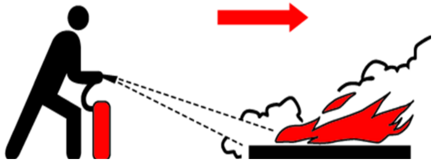

NË VAZHDIM DO TË SHIKOJMË NJË VIDEO PËR PËRDORIMIN E AKZ

ODA E INXHINIERËVE
TË REPUBLIKËS SË KOSOVËS

MËNYRAT E SHUARJES SË ZJARRIT

Mënyra e gabuar		Mënyra e duhur
	Të sulmohet në drejtim të erës	
	Të fillohet me shuarjen e zjarrit nga poshtë – lart	
	Kur shkaktohet nga lëndët rrjedhëse të shuhet nga lart	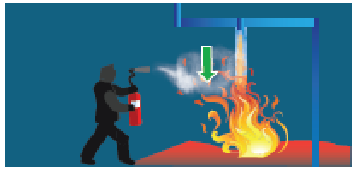
	Të gjitha aparatet të aktivizohen përnjëherë dhe jo një nga një	
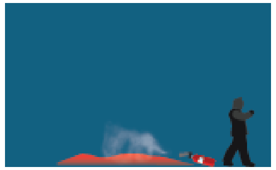	Kujdes nga ri-ndezja! Pas fikjes (shuarjes) së zjarrit e tërë sipërfaqja e vatrës së zjarrit të mbulohet me ujë	
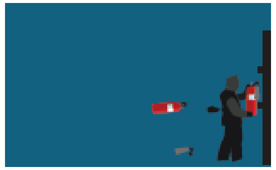	Aparatet e përdorura të mos vendosen në vendin e tyre, por të dërgohen për rimbushje	

NË VAZHDIM DO TË SHIKOJMË NJË VIDEO “EVAKUIMI EMERGJENT”

FAKTORËT E RISKUT TË LIDHUR ME LËNDIMET (TRAUMATIKE)

Puna me pajisje, puna në lartësi, puna në gërmime, rrëshqitjet & pengimet, siguria nga zjarri, **siguria elektrike**, etj.

- Siguria elektrike është e një rëndësie të madhe si në mjediset rezidenciale ashtu edhe në ato komerciale.
- I referohet masave preventive dhe praktikave të mira për të parandaluar rreziqet elektrike dhe për të siguruar mirëqenien e individëve dhe mbrojtjen e pronës.
- Kuptimi dhe zbatimi i masave të duhura të sigurisë elektrike është thelbësor për të parandaluar aksidentet, lëndimet dhe madje edhe vdekjet.
- Siguria elektrike përfshin disa aspekte kyçe, duke përfshirë instalimin e duhur të sistemeve elektrike, mirëmbajtjen dhe inspektimin e rregullt të pajisjeve elektrike dhe ndjekjen e praktikave të sigurta kur punoni me energji elektrike. Kjo përfshin përdorimin e mjeteve të duhura, pajisjeve të përshtatshme personale mbrojtëse dhe respektimin e udhëzimeve përkatëse.

- Rregullore (MPMS) Nr.01/2020 për ndryshimin dhe plotësimin e rregullores (MPMS) Nr.04/2014 për kërkesat minimale të sigurisë dhe shëndetit në vendin e punës
- Rregullore (MPMS) Nr.02/2020 për ndryshimin dhe plotësimin e rregullores (MPMS) Nr.04/2014 për kërkesat minimale të sigurisë dhe shëndetit në përdorimin e pajisjeve të punës në vendin e punës

SHENJAT E SIGURISË

DALLIMI I SHENJAVE TË SIGURISË

Obligative	
Ndaluese	
Paralajmërim i rrezikut	
Pajisjet kundër zjarrit	
Emergjente	

RREGULLAT E SIGURISË NË PUNË DHE MJEDISIT NË HAPËSIRAT E PUNËS

- TË GJITHË PERSONAT QË HYJNË NË HAPËSIRAT E PUNËS DUHET TË JU PËRMBAHEN RREGULLAVE DHE UDHËZIMEVE.
- TË GJITHË VIZITORËT DUHET TË LAJMËROHEN TE PERSONI PËRGJEGJËS DHE KALOJNË NË PROCEDURAT E SIGURISË
- GJITHMONË NJOFTONI PERSONAT PËRGJEGJËS PËR SITUATAT E PASIGURTA, INCIDENTET DHE AKSIDENTET NË VENDIN E PUNËS.

KUJDES! Duhet të respektohen shenjat e sigurisë, rrugët e përcaktuara për lëvizje

- Kujdes i përgjithshëm! Në zonën e punës varësisht nga procesi i punës dhe pajisjet/ makinat që përdoren
- Kujdes në zonën e punës të pirunierit, paletarit, pajisjeve tjera bartëse dhe automjeteve tjera
- Ngarkesa mbi kokë - nuk duhet të qëndrohet nën ngarkesë
- Qëndo në rrugët e përcaktuara të sigurisë/ lëvizjes
- Rënie nga lartësia
- Pengesat në hapësirat e punës
- Sipërfaqet e rrëshqitshme
- Kujdes nga kontakti me tension

NDALOHET improvizimi/ modifikimi i pajisjeve, veglave, mjeteve dhe materialeve

- Ndalohet qasja për persona të paautorizuar
- Ndalohet hudhja e mbeturinave në vende të pacaktuara
- Ndalohet lënia e pajisjeve, veglave, mjeteve dhe materialeve në vende të pacaktuara
- Ndalohet pirja e duhanit
- Ndalohet ushqimi në hapësirat e punës

OBLIGOHET kontrollimi i pajisjeve, veglave dhe mjeteve para dhe pas çdo pune
OBLIGOHET përdorimi i pajisjeve personale mbrojtëse

- Rrobat e punës *(varësisht nga procesi i punës)* Jeleku vezullues
- Këpucët e punës
- Helmeta
- Dorëzat e punës
- Rripi i sigurisë për ngritje në lartësi
- Mbrojtja e syve (syzet)
- Mbrojtja e veshëve (kufjet)
- Maska mbrojtëse
- Pajisja mbrojtëse e fytyrës *(varësisht nga procesi i punës)*
- Leximi i udhëzimeve të sigurisë

Duhet të respektohen rrugët EMERGJENTE, si dhe plani për evakuim & shpëtim

- Pika e vendgrumbullimit
- Dalja emergjente
- Ndihma e parë
- Aparati për fikjen e zjarrit
- Hidranti për fikjen e zjarrit
- Qendra e thirrjeve në kuadër të Policisë 112
- Policia 192
- Ndihma e Shpejtë 194
- Zjarrfikësit 193
- Sinjalizuesi manual për dhënien e alarmit

ODA E INXHINIERËVE TË REPUBLIKËS SË KOSOVËS

Baza ligjore - RREGULLORE (MPMS) Nr. 04/2016 PËR KËRKESAT MINIMALE PËR SIGURIMIN E SHENJAVE TË SIGURISË DHE SHËNDETIT NË PUNË

PAJISJET PERSONALE MBROJTËSE

Në përputhje me trajnimin, udhëzimet e dhëna nga punëdhënësi, doracakët, procedurave dhe rregulloret teknike, i punësuari është i detyruar t’i përdorë me korrektësi:

- Mjetet e punës
- Makinat
- PPM (pajisjet personale mbrojtëse)
- Mos improvizimi/ përpunimi i asnjë pajisje apo materiali
- Të njoftoj menjëherë përgjegjësin e tij apo personin për siguri në punë për çdo situatë të rrezikshme

ODA E INXHINIERËVE
TË REPUBLIKËS SË KOSOVËS

KONTROLLET SISTEMATIKE MJEKËSORE

- Baza ligjore – UDHËZIMI ADMINISTRATIV NR. 04/2013 PËR CERTIFIKATAT SHËNDETËSORE
- LIGJI Nr. 04/L-125 PËR SHËNDETËSI
- LIGJI NR. 04/L-161 PËR SIGURINË DHE SHËNDETIN NË PUNË

Në bazë të Ligjit Nr. 04/L-161 punëdhënësi është i detyruar t'iu sigurojë të punësuarve kontrollime mjekësore në institucionet shëndetësore të licencuara për shërbime nga mjekësia e punës, këto kontrolle duhet të bëhen së paku një herë në tre (3) vite.

NDIHMA E PARË

ODA E INXHINIERËVE
TË REPUBLIKËS SË KOSOVËS

VEPRIMET NË RAST TË INCIDENTEVE, AKSIDENTEVE DHE ZJARRIT

Në rast të ndonjë Emergjence

- Qëndro i qetë!
- Largo rrezikun dhe shpëto njerëz, nëse është e mundur!
- Njofto Policinë!

Numrat me rëndësi në raste Emergjente

- Qendra e thirrjeve në kuadër të Policisë 112
- Policia 192
- Zjarrfikësit 193
- Ndihma e Shpejtë 194
- Ndihma e Shpejtë 038 500 094
- Qendra Klinike Universitare 038 500 600
- **Njofto personat përgjegjës në kompani/ hapësirat e punës**

Njofto Ndihmën e Shpejtë

- Kush po telefonon?
- Çfarë ka ndodhur?
- Ku ndodhesh?
- Personat e lënduar?
- Çfarë lëndimesh kanë pësuar?
- Prisni për përgjigje!

Njofto Zjarrfikësit

- Ku ndodhet zjarri?
- Çfarë po digjet?
- A janë njerëzit në rrezik?
- Kush po telefonon?
- Prisni për përgjigje!

Veprimet që duhet të ndërmerren

- Largohu nga zona e rrezikut
- Shkyçni furnizimin me energji elektrike
- Ndihmoni të lënduarit dhe personat me aftësi të kufizuar
- Jep ndihmën e parë personave të lënduar, duke kontrolluar vetëdijen dhe frymëmarrjen
- Fikni zjarrin dhe përdorni aparatin për fikje të zjarrit, varësisht nga lloji i zjarrit
- Përdorni rrugët e daljeve emergjente dhe zhvendosu në një vend të sigurt
- Largohuni nga dhoma me tym duke u përkulur apo zvarritur
- Shkoni te pika e vendgrumbullimit
- Mos përdorni ashensorët
- Mbyllni dyert dhe dritaret por jo me çelës
- Ndiqni udhëzimet e Zjarrfikësve dhe personave të tjerë përgjegjës

DHËNIA E NDIHMËS SË PARË

Kontrollimi i vetëdijes

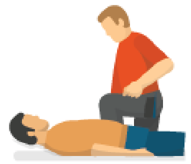

Ka vetëdije → **I kontaktushëm** — Trajtimi i shokut

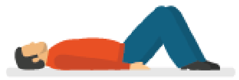

Pa vetëdije

Kontrollimi i frymëmarrjes

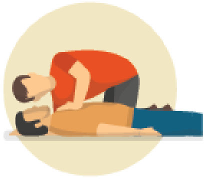

Ka frymëmarrje → **Pa vetëdije, por me frymëmarrje** — Pozita stabile anësore (rehabilituese)

Nuk ka frymëmarrje

Kontrollimi i pulsit

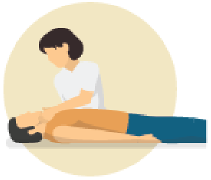

Ka puls → **Nuk ka frymëmarrje, por ka puls të pranishëm** — Dhënia e frymëmarrjes artificiale

Nuk ka puls

Nuk ka frymëmarrje
Nuk ka puls

2x Dhënia e frymëmarrjes artificiale 30x Masazhi i zemrës

Kur personit të lënduar i ndalet zemra: Riaktivizimi i zemrës dhe mushkërive

Fillohet me dy (2) dhënie të frymëmarrjes artificiale, të tentohet me riaktivizimin e zemrës dhe mushkërive, deri sa të aksiden-tuarit/ lënduarit t'i kthehet frymëmarrja dhe rrahjet e zemrës apo deri sa ta marrë në mbikëqyrje ndihma e shpejtë ose mjeku

Dhënia e frymëmarrjes artificiale

Masazhi i zemrës

ANALIZA E VENDEVE INDIVIDUALE TË PUNËS – EKRANET SHFAQËSE

- Mjedisi i punës
- Rregullimi i vendit të punës
- Software-i
- Pajisjet e hardware-it
- Organizimi i punës

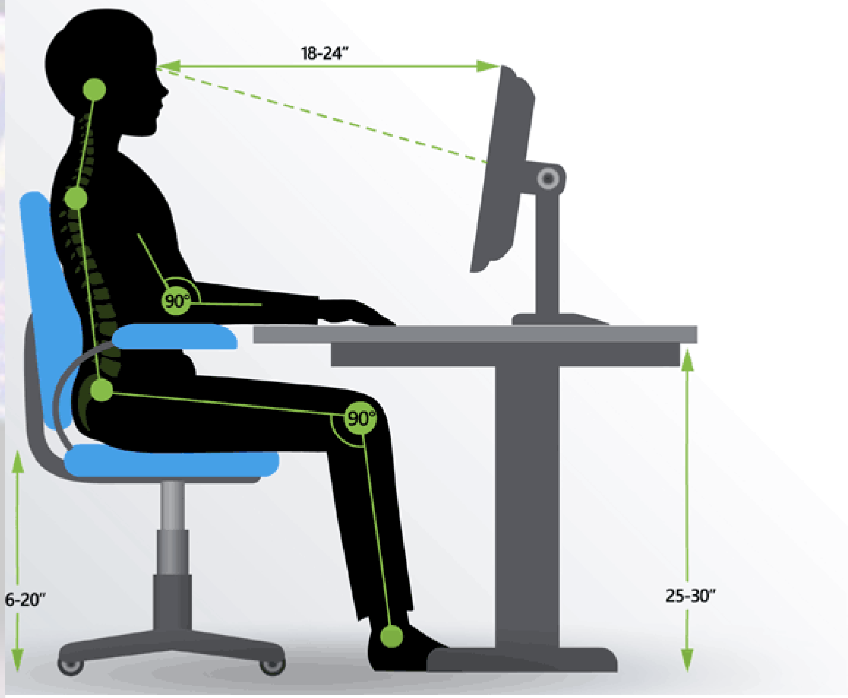

TRAJTIMI MANUAL I NGARKESAVE

- Lëvizja apo mbështetja e çdo ngarkese me përpjekje fizike duke përfshirë:
  - Ngritjen
  - Vendosjen poshtë
  - Shtyrjen
  - Tërheqjen
  - Mbajtjen
  - Lëvizjen

- Përdorimi i pajisjeve ndihmëse mekanike si karrocat, pirunarët, platformat ngritëse & bartëse përfshihet poashtu në trajtimin manual të ngarkesave.

ÇKA ËSHTË VLERËSIMI I RISKUT?

- “Vlerësimi i riskut në vendin e punës” nënkupton një procedurë që përcakton nivelin e riskut që është kombinimi i gjasave që i punësuari mund të lëndohet ose mund të ketë efekte shëndetësore që vijnë nga rreziqet që ekzistojnë në mjedisin e tij/saj të punës, si dhe nivelin e pasojave/ashpërsisë të mundshme të lidhura me lëndimet në punë, sëmundjet profesionale, sëmundjet që lidhen me punën dhe efekte të tjera shëndetësore.

- “Rreziku në vendin e punës” nënkupton çdo burim të dëmtimit të mundshëm ndaj të cilit mund të ekspozohet një i punësuar në punë dhe që mund të shkaktojë dëm ose efekte të dëmshme në shëndetin e të punësuarve. Në Shtojcën 1 të rregullores nr. 02/2021 për vlerësimin e riskut në vendin e punës, jepet një lista indikativë e rreziqeve kryesore në vendin e punës.

KËRKESAT LIGJORE PËR VLERËSIMIN E RISKUT NË VENDIN E PUNËS

Ligji për Sigurinë dhe Shëndetin në Punë Nr. 04/L-161, dhe rregulloreve të dalur po nga ky Ligj.

Rregullore (MPMS) Nr. 02/2021 per vleresimin e riskut ne vendin e punes

Legjislacioni dhe rekomandimet evropiane

Praktik e mirë: ISO 45001

KËRKESAT LIGJORE PËR VLERËSIMIN E RISKUT NË VENDIN E PUNËS

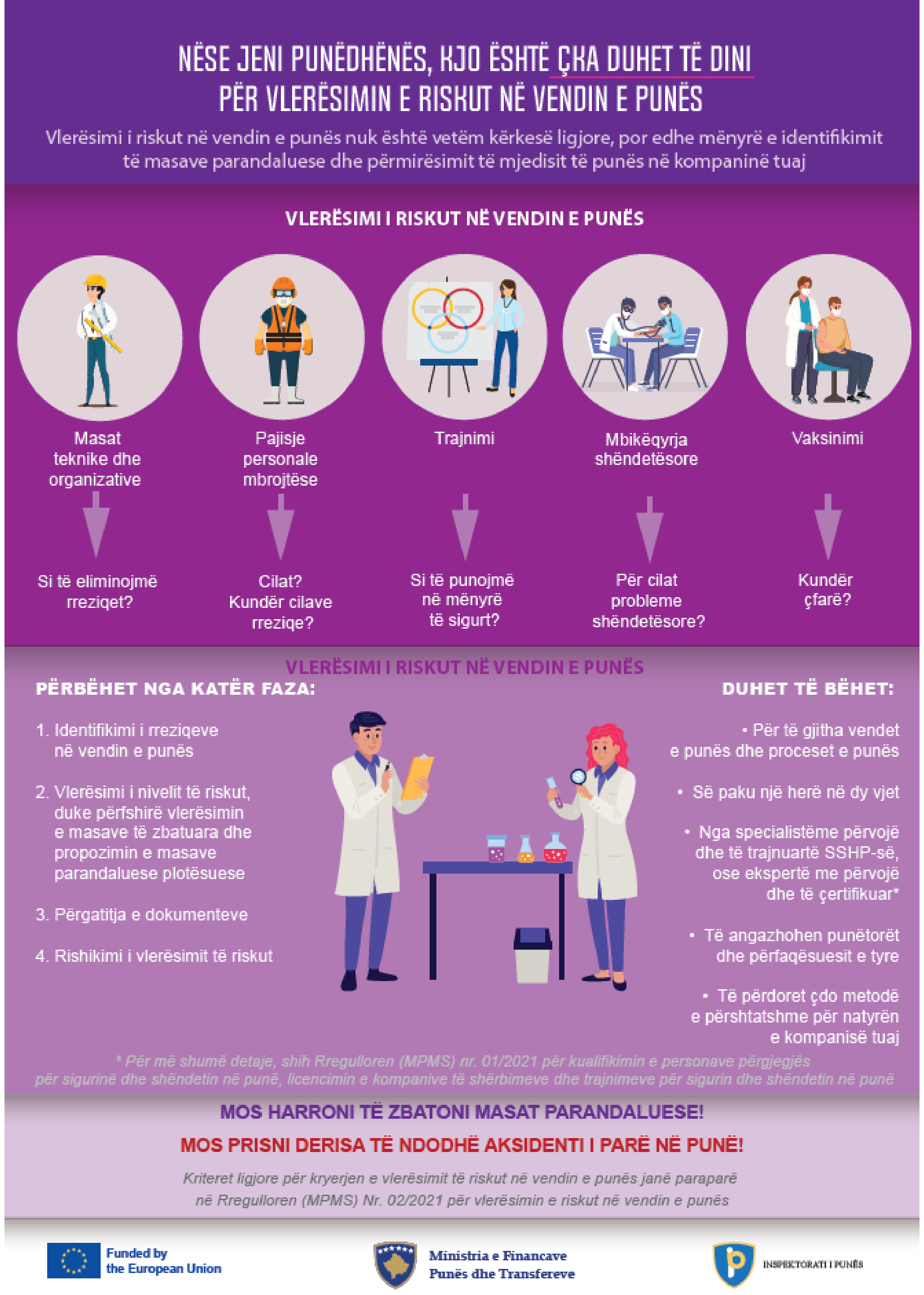

ODA E INXHINIERËVE TË REPUBLIKËS SË KOSOVËS

HAPAT E VLERËSIMIT TË RISKUT NË VENDIN E PUNËS

- Baza ligjore – RREGULLORE (MPMS) Nr. 02/2021 PËR VLERËSIMIN E RISKUT NË VENDIN E PUNËS

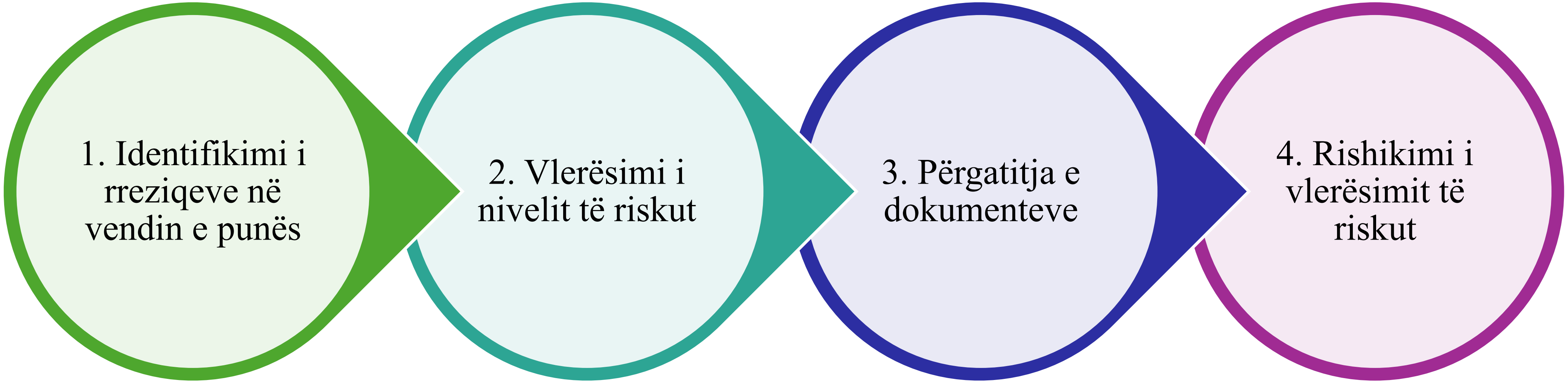

Risku (R)
Vlerësimi i gjasave/probabilitetit (L – Likelihood/ P – Probability)
Vlerësimi i ashpërsisë/pasojës (S – Severity/ C – Consequence)

R = L x S

** Shumëzimi i nivelit të gjasës/probabilitetit (L – nga 1 deri 5) me nivelin e ashpërsisë/pasojës (S – nga 1 deri 5) e përcakton nivelin e riskut. Niveli i riskut klasifikohet në një shkallë nga 1 deri 25.

		ASHPËRSIA / PASOJA				
		1 Minimale	**2 Minore**	**3 Mesatare**	**4 Madhore**	**5 Katastrofike**
GJASA / PROBABILITETI	**1 Rrallë (Shumë pak e mundur)**	1 I pranueshëm	2 I tolerueshëm	3 I tolerueshëm	4 I tolerueshëm	5 I tolerueshëm
	2 Nuk ka gjasa (pak e mundur)	2 I tolerueshëm	4 I tolerueshëm	6 Mesatar	8 Mesatar	10 Mesatar
	3 E mundshme	3 I tolerueshëm	6 Mesatar	9 Mesatar	12 Mesatar	15 Madhor
	4 Ka gjasa (shumë e mundur)	4 I tolerueshëm	8 Mesatar	12 Mesatar	16 Madhor	20 Madhor
	5 Pothuajse e sigurt	5 I tolerueshëm	10 Mesatar	15 Madhor	20 Madhor	25 I pa tolerueshëm

METEDOLOGJIA PËR VLERËSIMIN E RISKUT NË VENDIN E PUNËS

Kategoria e gjasave	**Përkufizimi**
5 Pothuajse e sigurt	Pothuajse e sigurt që ngjarja do të ndodhë gjatë procesit të punës (çdo ditë).
4 Ka gjasa (shumë e mundur)	Ngjarja mund të ndodhë disa herë gjatë procesit të punës (një herë në javë).
3 E mundshme	Ngjarja mund të ndodhë në një të ardhme të afërt (brenda muajit).
2 Nuk ka gjasa (pak e mundur)	Ngjarja ka pak mundësi të ndodhë (mund të ndodhë të paktën një herë në vit).
1 Rrallë (Shumë pak e mundur)	Ngjarja nuk ka gjasa të përsëritet - mund të ndodhë vetëm në rrethana të jashtëzakonshme në > pesë vjet.

Ashpërsia e ndodhjes	**Përkufizimi**
5 Katastrofike	Vdekje ose humbje e rëndë e përhershme e aftësisë.
4 Madhore	Humbje madhore e rëndë e përhershme ose e përkohshme e aftësisë. Dëmtime madhore që kanë nevojë për trajtim dhe shtrim spitalor që shkaktojnë orë të humbura në procesin e punës (për kohë më të gjatë).
3 Mesatare	Humbje e moderuar e përhershme ose e përkohshme e aftësisë. Dëmtime mesatare që kanë nevojë për trajtim spitalor që shkaktojnë orë të humbura në procesin e punës (për disa ditë).
2 Minore	Dëmtime të vogla/lehta që kanë nevojë për ndihmën e parë dhe trajtim mjekësor, që mund të shkaktojnë orë të humbura në procesin e punës (për pak ditë).
1 Minimale	Pasojë minimale, pa lëndime por mund të ketë nevojë për ndihmën e parë. Personi mund të vazhdojë procesin e punës.

REZULTATET	VEPRIMET E KËRKUARA
(25) **Risqet e pa tolerueshme**	Këto risqe janë të papranueshme. Janë të nevojshme përmirësime thelbësore në masat e kontrollit të riskut në mënyrë që risku të reduktohet në një nivel të tolerueshëm ose të pranueshëm. Aktiviteti i punës duhet të ndalet derisa të zbatohen kontrollet e riskut që të reduktohet risku në mënyrë që të mos jetë më shumë i lartë. Nëse nuk është e mundur të zvogëlohet risku, puna duhet të mbetet e ndaluar.
(15, 16, 20) **Risqet madhore**	Duhet të bëhen përpjekje thelbësore për të zvogëluar riskun. Masat e zvogëlimit të riskut duhet të zbatohen brenda një periudhe kohore të përcaktuar dhe mund të jetë e nevojshme të merret në konsideratë kufizimi i aktivitetit, ose të zbatohen masa të përkohshme të kontrollit të riskut, derisa kjo të përfundojë. Burime të konsiderueshme duhet të alokohen për masa shtesë të kontrollit. Duhet të bëhen aranzhime për të siguruar mbajtjen e kontrolleve, veçanërisht nëse nivelet e riskut shoqërohen me pasoja jashtëzakonisht të dëmshme dhe pasoja shumë të dëmshme.
(6, 7, 8, 9, 10, 12) **Risqet mesatare**	Duhet të merren masa dhe bëhen planifikime nëse risqet mund të ulen, kur është e zbatueshme, në një nivel të tolerueshëm dhe mundësisht në një nivel të pranueshëm, por kostot e masave shtesë të zvogëlimit/reduktimit të riskut duhet të merren parasysh. Masat e zvogëlimit të riskut duhet të zbatohen brenda një periudhe kohore të përcaktuar. Duhet të bëhet planifikim për të siguruar mbajtjen e kontrolleve, veçanërisht nëse zona e niveleve të riskut shoqërohet me pasoja të dëmshme.
(2, 3, 4, 5) **Risqet e tolerueshme**	Nuk kërkohen kontrolle shtesë nëse ato nuk mund të zbatohen me kosto shumë të ulët (për sa i përket kohës, buxhetit dhe përpjekjeve). Veprimeve për të zvogëluar më tej këto risqe u jepet përparësi e ulët. Duhet të bëhet planifikim për të siguruar mbajtjen e kontrolleve.
(1) **Risqet e pranueshme**	Këto risqe konsiderohen të pranueshme. Asnjë veprim i mëtejshëm nuk është i nevojshëm përveç sigurimit të mbajtjes së kontrolleve.

FORMA E VLERËSIMIT TË RISKUT

Kompania:		**Vendi i punës:**	
Departamenti/Njësia:		**Numri i punëtorëve:**	
Lokacioni:		**Nr. i formës së VR:**	

Nr.	Burimi i rrezikut	Përshkrimi i rrezikut	Ndikimi	Personi/ Grupet e ndikuara	Masat ekzistuese	VLERËSIMI			Masat korrigjuese dhe parandaluese	Referenca në legjislacionin vendor ose ndërkombëtar	Matjet	Personat përgjegjës/ Data e rishikimit	Risku i mbetur
						Vlerësimi i gjasave (L)	Vlerësimi i ashpërsisë (S)	Niveli i riskut (R)					
1													
2													

PLANI I MASAVE KORRIGJUESE DHE PARANDALUESE

Kompania:		**Vendi i punës:**	
Departamenti/Njësia:		**Numri i punëtorëve:**	
Lokacioni:		**Nr. i formës së VR:**	

Nr.	Burimi i rrezikut	Përshkrimi i rrezikut	Niveli i riskut	Hierarkia e kontrolleve	Masat korrigjuese dhe parandaluese	Data e kryerjes së masave korrigjuese dhe parandaluese	Financat e alokuara	Personat përgjegjës	Rivlerësimi i riskut (L*S=R)			Data e rishikimit
									Vlerësimi i gjasave (L)	Vlerësimi i ashpërsisë (S)	Niveli i riskut (R)	
1												
2												

ODA E INXHINIERËVE
TË REPUBLIKËS SË KOSOVËS

Përdorimi i matricës 3x3

Shumica e bizneseve të vogla mund të mos kenë nevojë të përdorin matricën gjatë vlerësimit të riskut. Sidoqoftë një vegël e tillë mund të përdoret për të përcaktuar nivelin e riskut në lidhje me një çështje të caktuar. Matrica e riskut një gjë të tillë e bënë nëpërmjet kategorizimit të dëmit dhe ashpërsinë potenciale të dëmit. Niveli i riskut përcakton cilat rreziqe duhet të trajtohen së pari, duke filluar me atë më të lartë.

Matrica e dhënë në vijim është e tipit 3x3.

	ASHPËRSIA APO PASOJA E NJË NGJARJEJE		
PROBABILITETI (GJASA/MUNDËSIA) QË TË NDODHË NGJARJA	Lehtësisht e dëmshme	Mesatarisht e dëmshme	Shumë e dëmshme
E ulët	Risk i ulët	Risk i ulët	Risk mesatar
E mundshme	Risk i ulët	Risk mesatar	Risk i lartë
Shumë e mundshme	Risk mesatar	Risk i lartë	Risk i lartë

Referenca: *Udhëzues për vlerësimin e riskut nga ILO (International Labour Organization). Paketa trajnuese mbi Vlerësimin dhe Menaxhimin e Riskut në vendin e punës, për ndërmarrjet e vogla dhe të mesme.*

Shembulli 1 Vlerësimi i riskut

SHEMBULL I VLERËSIMIT TË RISKUT	Ndërmarrja:	Sektori/Njësia:		Data:		
HAPI 1:	**HAPI 2:**	**HAPI 3:**		**Hapi 4:**		
Cilat janë rreziqet?	**Kush mund të dëmtohet dhe si?**	**Çfarë jeni duke bërë tashmë?**	**Çfarë veprime të mëtutjeshme janë të nevojshme?**	**Si do ta vëni në veprim vlerësimin tuaj?**		
Vëreni rreziqet duke: • Ecur përreth vendit të punës; • Pyetur punëtorët se çfarë ka ndodhur; • Kontrolluar udhëzimet e prodhuesve; • Kontaktuar përfaqësuesin e punëtorëve. Mos harroni rreziqet afatgjata.	Identifikoni grupet e njerëzve. Mbani në mend: • Disa punëtorë kanë nevoja të veçanta; • Jo çdoherë mund të jenë të gjithë në vendin e punës në çdo kohë; • Nëse e ndani vendin e punës me dikë, mendoni se si puna juaj mund t'i afektojë të tjerët; • Anëtarët e publikut. Tregoni si mund të shkaktojë dëm rreziku.	Listoni çfarë është tashmë në zbatim për të reduktuar gjasën e dëmtimit apo për ta bërë dëmtimin më pak serioz	Ju duhet të siguroheni që i keni reduktuar risqet "aq sa është praktikisht e mundshme". Një mënyrë e lehtë për të bërë këtë gjë është të krahasohet çfarë jeni tashmë duke bërë me praktikën më të mirë. Nëse ka dallime, listoni se çfarë duhet të bëhet.	Mos harroni të jepni përparësi. Trajtoni së pari rreziqet të cilat kanë risk të lartë dhe pasoja serioze.		
				Veprimi nga kush	**Veprimi deri kur**	**Data**

HAPI 5: **Data e rishikimit:**

Rishikoni vlerësimin tuaj për tu siguruar që jeni duke bërë përmirësime.
Nëse ka ndonjë ndryshim të madh në vendin tuaj të punës, mos harroni të kontrolloni vlerësimin e riskut dhe kur është e nevojshme ta përditësoni atë.

Vlerësimi është bërë nga: **(nënshkrimi)**

HIERARKIA E MASAVE PARANDALUESE PËR MBROJTJEN E PUNËTORËVE

FILLOHET ME ELIMINIMIN E RREZIQEVE NË VENDIN E PUNËS -> PAJISJET MBROJTËSE PERSONALE PËRDOREN SI MASË E FUNDIT

PARIMET	SHPJEGIMI
Eliminimi	Eliminimi: Rreziku largohet fizikisht
Zëvendësimi	Zëvendësimi: Zëvendësohet me rrezik më të ulët
Kontrollet inxhinierike	Kontrollet inxhinierike: Njerëzit izolohen nga rreziku
Kontrollet administrative	Kontrollet administrative: Ndërrohet mënyra e punës së njerëzve
PPM	Pajisjet Personale Mbrojtëse: Mbrohet punëtori me PPM

SHEMBUJ

ZHURMA	PLUHURI DHE KIMIKATET	PUNA NË LARTËSI
Rirenditet procesi i punëve		
Sigurohen pajisje me nivel më të ulët të zhurmës	Zëvendësohen kimikatet e përdorura me kimikate më pak të rrezikshme	
Instalohen pengesa për zvogëlimin e zhurmës	Sigurohet ventilimi	Sigurohen skele të sigurta
Reduktohet orari i punës në pjesë të zhurmshme	Kufizohet numri i punëtorëve të ekspozuar	Trajnohen punëtorët për punë të sigurt dhe instalohen shenjat e duhura të sigurisë
Sigurohet mbrojtja e të ndëgjuarit	Sigurohen aparate të duhura të frymëmarrjes	Sigurohen sisteme mbrojtëse ose të pengimit të rrëzimit

Funded by the European Union
Ministria e Financave Punës dhe Trasfereve
INSPEKTORATI I PUNËS

SI MUND TË CERTIFIKOHEN EKSPERTËT E SIGURISË DHË SHËNDETIT NË PUNË?

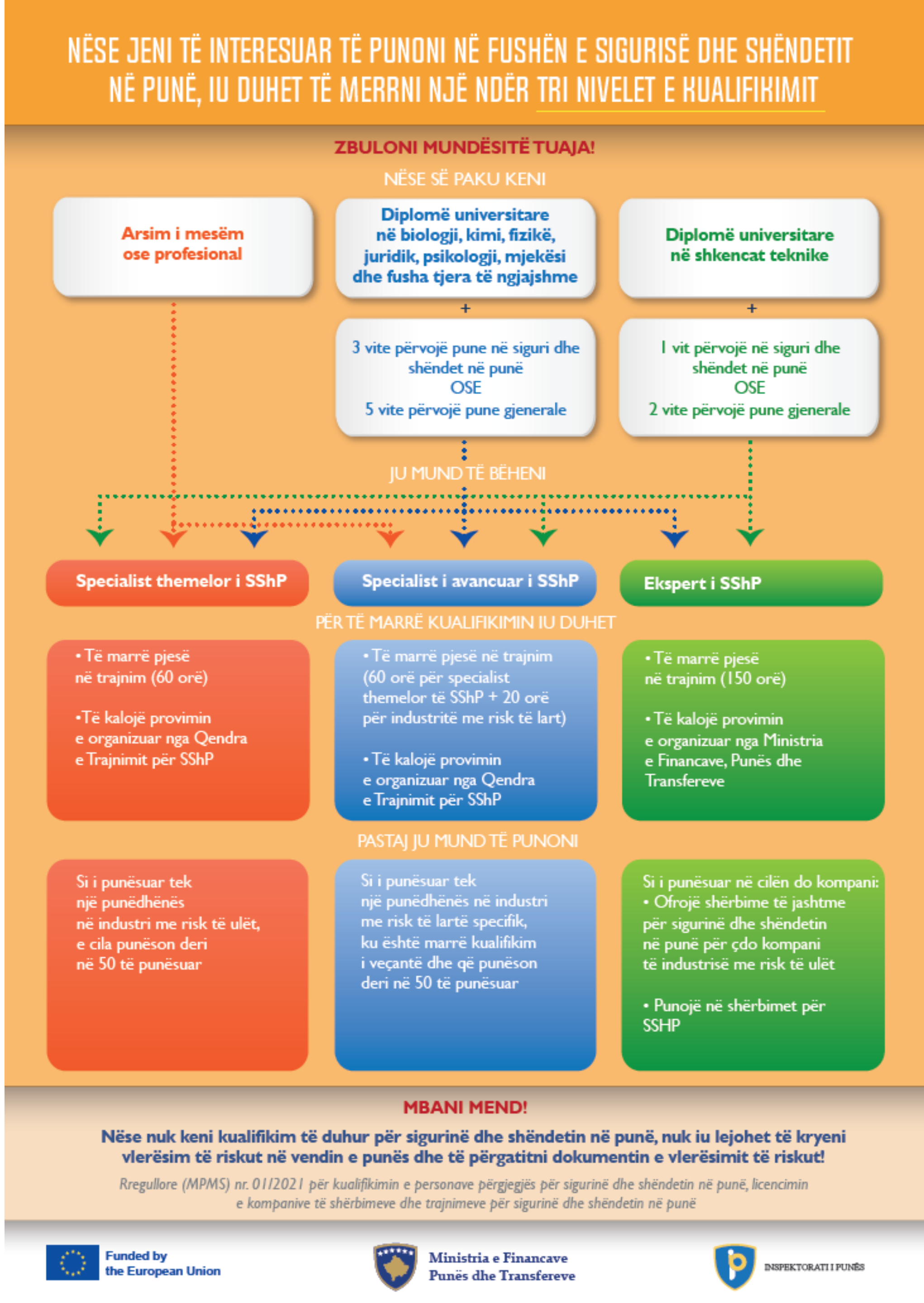

ODA E INXHINIERËVE TË REPUBLIKËS SË KOSOVËS

INCIDENTET DHE AKSIDENTET NË VENDIN E PUNËS DHE SËMUNDJEVE PROFESIONALE

VEPRIM I PASIGURTË

Veprim i pa sigurt është veprimi i një personi në punë, që mund të shkaktojë rrezik potencial në punë apo t'i ekspozohet ndonjë rreziku

SITUATË E PASIGURTË

Situata e pa sigurt është gjendja e identifikuar në një vend të punës që mund të shkaktojë ndonjë rrezik potencial në punë apo ekspozime ndaj rrezikut potencial

!

Vendi i punës i referohet objekteve, makinave, pajisjeve, PPM-ve, materialeve, etj.

INCIDENTET DHE AKSIDENTET NË VENDIN E PUNËS

SHKAKTARËT KRYESOR

- Menaxhmenti
- Ambienti
- Paisja
- Sjellja njerëzore

SHKAKTARËT DIREKT

- Rrëshqitjet, pengesat, rënjet
- Duke shpejtuar
- Ekspozimi ndaj rrezikut fizik, kimik, biologjik……

SHKAKTARËT INDIREKT

- Veprimet e pasigurta
- Kushtet e pasigurta

SHKAQET E AKSIDENTEVE NË PUNË DHE SËMUNDJEVE PROFESIONALE

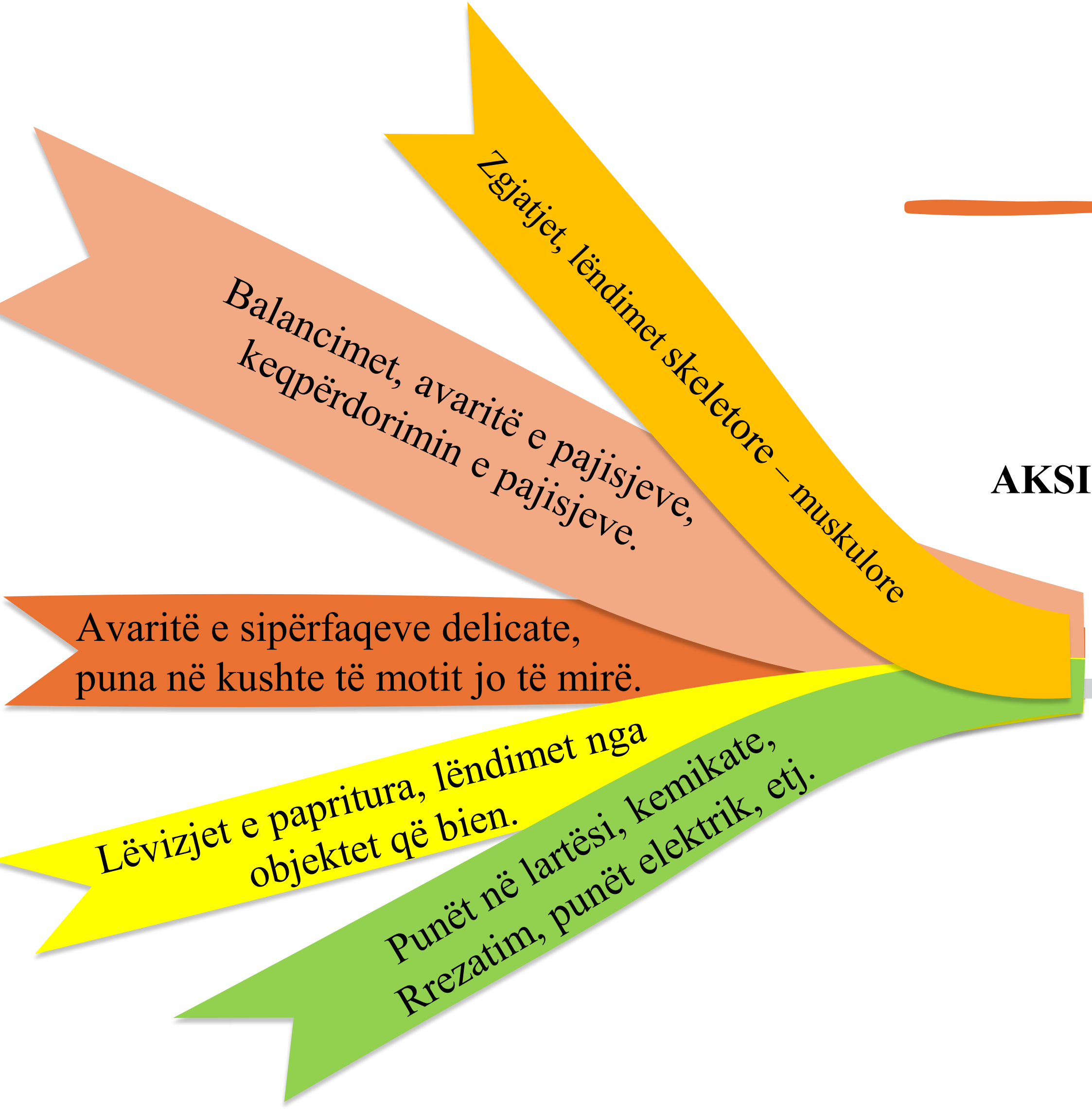

AKSIDENTET ME TË ZAKONSHME

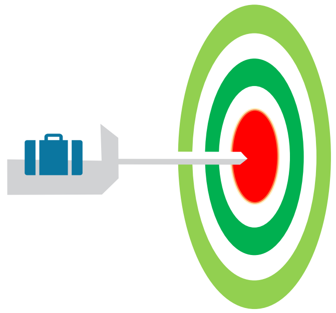

PLANI I MENAXHIMIT TË SSHP

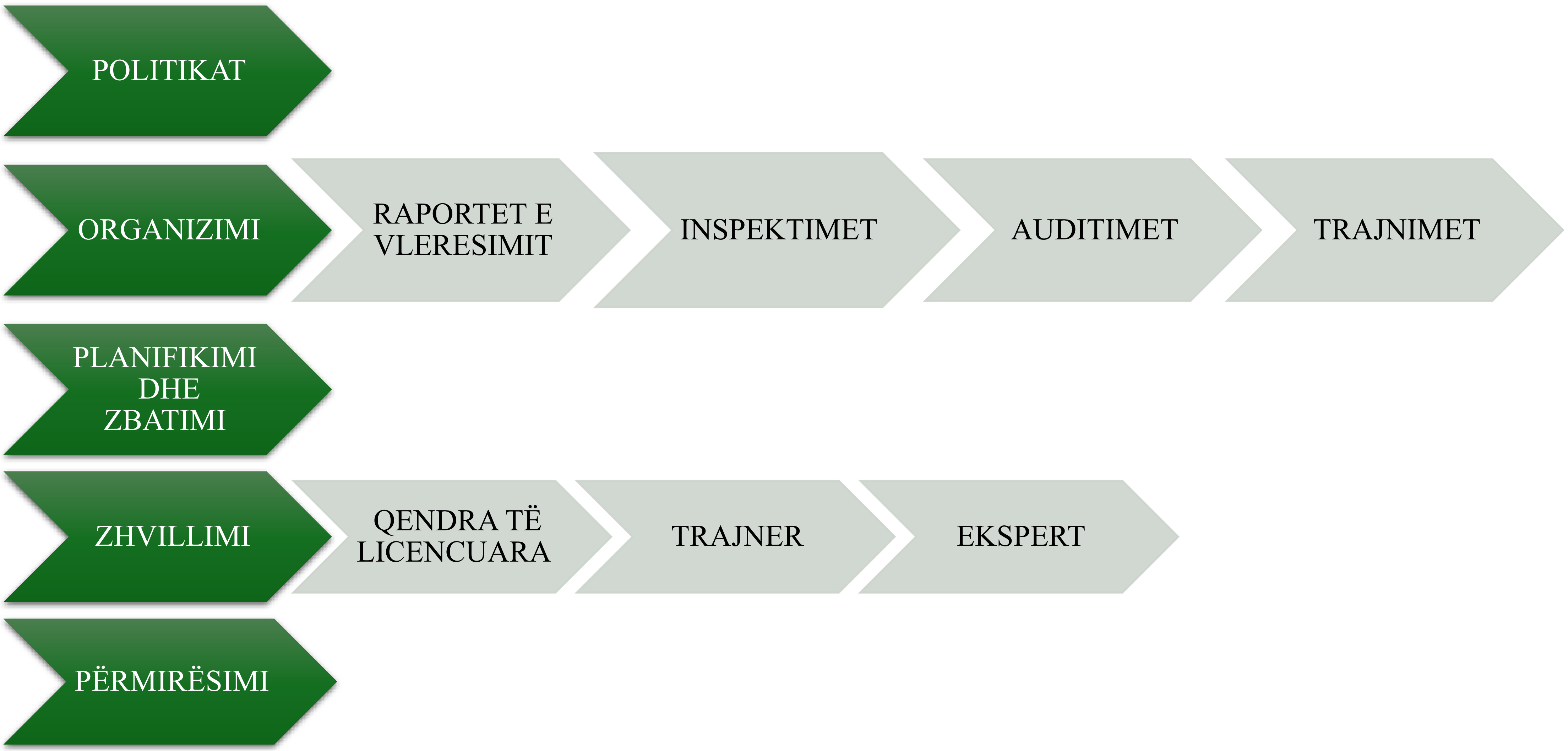

ODA E INXHINIERËVE
TË REPUBLIKËS SË KOSOVËS

RENDESIA E APLIKIMIT TË MASAVE TË SIGURISË DHE SHËNDETIT NË PUNË

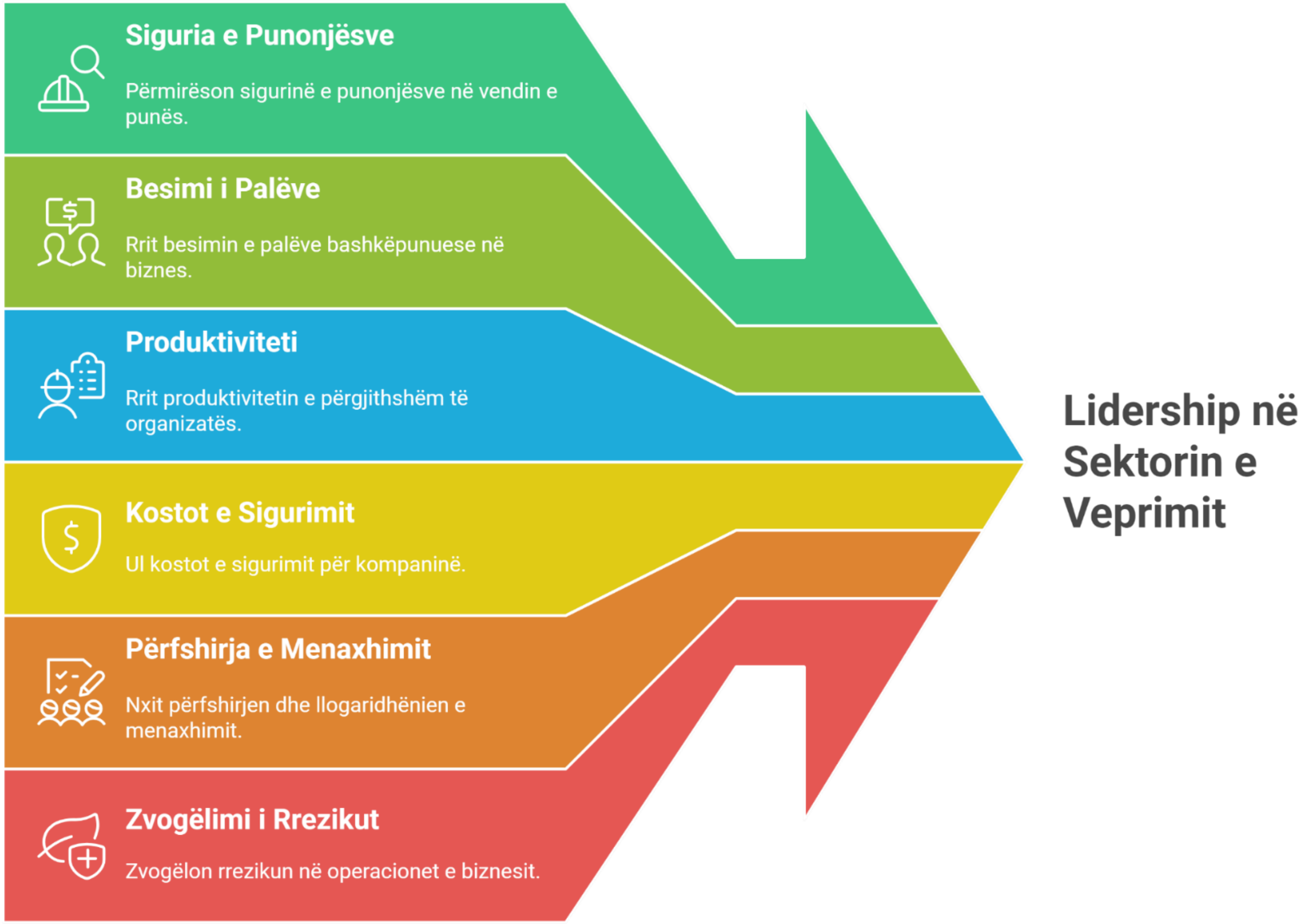

DETYRIMET ORGANIZATIVE

Investitori dhe mbikëqyrësi i projektit duhet të:

- Caktojë koordinator për fazën e projektimit dhe ekzekutimit
- Përgatisë Planin e Sigurisë dhe Shëndetit në Punë (SSHP)
- Bëjë njoftim në Inspektoratin e Punës para fillimit të punimeve

Koordinatori për siguri dhe shëndet në punë:

- Gjatë projektimit: verifikon dokumentacionin, harton dhe përgatit dosjen e sigurisë
- Gjatë ekzekutimit: siguron zbatimin e planit, organizon bashkërendimin e kontraktorëve, kontrollon rreziqet, dhe verifikon masat parandaluese

Detyrimet e punëdhënësve dhe punëtorëve

Punëdhënësi:

- Siguron pajisje të sigurta pune, kushte higjieno-sanitare, trajnim dhe udhëzime
- Kujdeset për mirëmbajtjen e pajisjeve dhe zbatimin e rregullave të sigurisë

Punëtorët:

- Duhet të ndjekin udhëzimet e dhëna, të përdorin pajisjet mbrojtëse, të raportojnë rreziqet dhe të marrin pjesë në trajnimet periodike

ODA E INXHINIERËVE
TË REPUBLIKËS SË KOSOVËS

DETYRIMET ORGANIZATIVE

Informimi dhe trajnimi i punëtorëve

Punëdhënësi duhet të:

- Sigurojë që çdo punëtor të trajnohet **para fillimit të punimeve**
- Trajnimi duhet të mbulojë:
  - identifikimin e rreziqeve
  - përdorimin e pajisjeve të punës
  - masat e reagimit në raste emergjente
  - ndihmën e parë dhe evakuimin

Konsultimi dhe pjesëmarrja e punëtorëve

Punëdhënësi duhet të përfshijë punëtorët në diskutime mbi sigurinë dhe t'i mundësojë pjesëmarrje në kontrollin dhe zbatimin e masave

DETYRIMET ORGANIZATIVE

Kërkesat minimale për vendet e punës:

- Stabilitetin e ndërtesave dhe strukturave
- Rrugët e evakuimit dhe ndriçimin emergjent
- Masat kundër zjarrit
- Ventilimin, temperaturën dhe ndriçimin
- Pajisjet sanitare dhe dhomat e pushimit
- Masat për punëtoret shtatzëna dhe me nevoja të veçanta

DETYRIMET ORGANIZATIVE

Kërkesat për veprimtari në vendndërtim:

- Punë në lartësi: mbrojtje fizike, rripa sigurie, skela të certifikuara
- Punime në çati: përdorim i pajisjeve kundër rrëshqitjes dhe rënies
- Punime në puse, tunele e nëntokë: ventilim, sinjalizim dhe ndriçim i veçantë
- Rrënime: procedura të kontrolluara me mbikëqyrje profesionale

Kërkesat për pajisjet e punës:

- Skelat: projektim i qëndrueshëm, kontroll periodik çdo 7 ditë
- Makineritë e ngritjes: përdorim vetëm nga persona të trajnuar dhe të autorizuar
- Pajisjet elektrike: mbrojtje kundër kontaktit direkt/indirekt, mirëmbajtje dhe kontroll
- Pajisjet për transport: masa kundër rrotullimit ose rrëzimit

DOKUMENTACIONI I NEVOJSHËM

- Plani i sigurisë dhe shëndetit në punë (SSHP)
- Dosja e sigurisë (e personalizuar për ndërmarrjen dhe punonjësit)
- Njoftimi për regjistrimin e ndërtimit
- Raportet e kontrollit të pajisjeve dhe inspektimeve periodike

STRUKTURA E SIGURISE NE PROJEKT

PËRMBLEDHJE E ROLIT DHE KOMPETENCAVE

ROLI	PËRGJEGJËSITË KRYESORE	KOMPETENCAT / AUTORITETI
Investitori	Emëron koordinatorët, siguron hartimin dhe zbatimin e SSHP, njofton Inspektoratin, mbikëqyr projektin	Vendos standarde, kërkon raporte, pezullon punimet në rast rreziku
Mbikëqyrësi i projektit	Monitoron përputhjen e punimeve me projektin teknik dhe SSHP, identifikon devijimet, kontrollon progresin, raporton investitorit dhe koordinatorit SSHP, bashkërendon palët teknike	Kërkon masa korrigjuese, ndalon punimet në rast rreziku, kërkon ndryshime teknike, njofton investitorin për devijime dhe rreziqe
Koordinatori i SSHP	Harton dhe përditëson dokumentet e SSHP, koordinon kontraktorët, mban evidenca dhe raporton te investitori	Jep rekompandime korrigjues, ndalon punime në rast rreziku, raporton direkt te investitori
Menaxheri i projektit	Monitoron zbatimin teknik dhe SSHP, kontrollon raportet, bashkërendon ekipet	Miraton ndryshime, kërkon masa urgjente, ndërmjetëson midis investitorit dhe kontraktorit
Mbikëqyrësi i punishtes / Inxhinieri i punishtes	Zbaton udhëzimet ditore të sigurisë, kontrollon terrenin, pajisjet dhe punëtorët	Ndalon punimet në zonën e tij, raporton rreziqe, kërkon masa teknike
Punëkryesi / Kontraktori	Zbaton masat e sigurisë, pajis punëtorët, trajnon, udhëzon punëtoret, korigjon masat e SSHP, mirëmban pajisjet, raporton incidente	Drejton punimet, ndalon punëtorët që shkelin rregulla, zbaton kërkesat ligjore dhe planet e sigurisë, kërkon ndryshime në plan, propozon metoda pune varësisht nga fazat operuese.

Struktura e Sigurisë së Projektit

Përgjegjësitë e Investitorit

Siguron standarde të larta sigurie dhe mbikëqyrje të projektit.

Mbikëqyrja e Projektit

Monitoron përputhjen dhe identifikon devijimet.

Koordinimi i SSHP

Harton dhe rekomandon protokollet e sigurisë.

Menaxhimi i Projektit

Koordinon zbatimin teknik dhe sigurinë.

Mbikëqyrja e Punishtes

Zbaton udhëzimet e sigurisë dhe kontrollon terrenin.

Zbatimi i Kontraktorit

Drejton punimet, ndalon punëtorët që shkelin rregulla, Zbaton kërkesat në planet e sigurisë, kërkon ndryshime në plan, propozon metoda pune varësisht nga fazat operuese.

PARA NDËRTIMI….

PROJEKTI I RREGULLIMIT DHE ORGANIZIMIT TË PUNISHTES

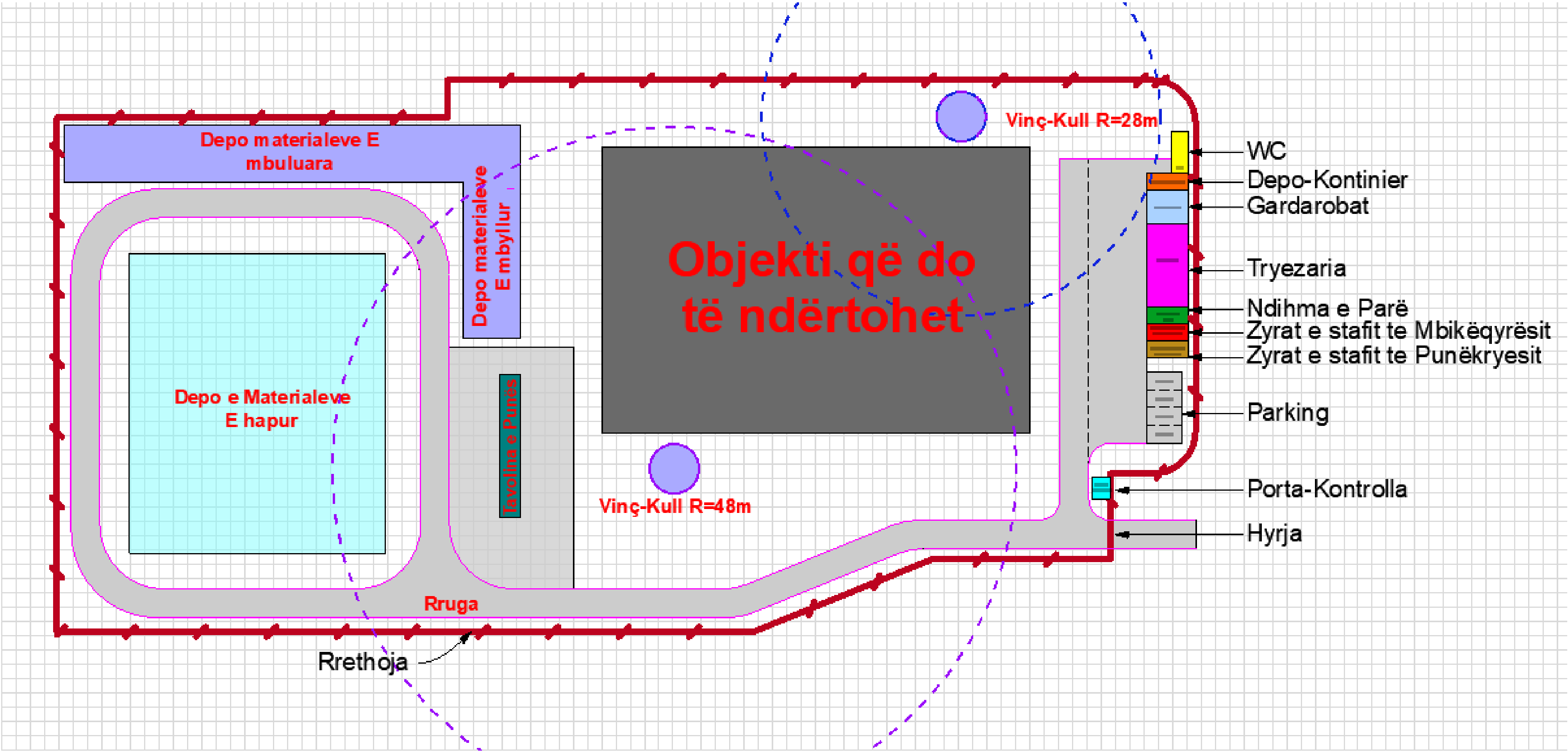

CILAT JANË KËRKESAT PËR NJË MENAXHIM TË MIRËFILLTË?

INSPEKTIMET NË VENDIN E PUNËS

Inspektimet ndihmojnë në...

- Mbajtjen e një ambienti të sigurt në punë
- Kontrollimin e kushteve të pasigurta të punës
- Sigurimin e operimit të sigurt

Çka inspektohet, varet nga vendi dhe natyra e punës!

Çfarë të inspektojmë?
Kushtet fizike në vendin e punës

- Objektet
- Ndriçimin, ventilimin, temperaturën, etj.
- Masat e sigurisë ndaj zjarrit (p.sh daljet emergjente, aparatet kundlr zjarrit, alarmet).
- Instalimet elektrike dhe pajisjet.
- Ruajtjen e materialeve të rrezikshme dhe trajtimin e tyre

INSPEKTIMET NË VENDIN E PUNËS

Çfarë të inspektojmë?

Ergonominë dhe vendet e punës

- Ergonominë e vendeve të punës për të parandaluar çrregullimet muskuloskeletore
- Disponueshmërinë dhe përdorimin e pajisjeve dhe inventarit ergonomik

Pajisjet personale mbrojtëse (PPM)

- Disponueshmëria dhe përdorimi i duhur i PPM-ve, siç janë helmetat, dorëzat, syzet mbrojtëse, rripat mbrojtës, maskat etj.

Siguria e makinerisë dhe pajisjeve

- Inspektimi i makinerisë dhe pajisjeve në aspektin e sigurisë dhe mirëmbajtja e tyre
- Procedura Lockout/tagout gjatë mirëmbajtjes së makinerisë dhe/ose punës në to

Trajtimin e kimikateve dhe materialeve të rrezikshme

- Etiketimi i duhur dhe ruajtja e kimikateve dhe materialeve të rrezikshme
- Trajnimi i punonjësve në aspektin e trajtimit të sigurt

INSPEKTIMET NË VENDIN E PUNËS

Çfarë të inspektojmë?

Përgatitjen dhe gatishmërinë ndaj emergjencave

- Disponueshmërinë dhe qasjen në kutitë e ndihmës së parë dhe ndihmën mjekësore
- Planet e evakuimit emergjent
- Trajnimet bazike për ndihmën e parë të punëtorëve

Shenjëzimim dhe komunikimin në vendin e punës

- Shenjëzim i qartë dhe i dukshëm (p.sh shenjat e daljes emergjente, shenjat në vendin e punës, shiritat për sinjalizim etj.)
- Komunikim efektiv i politikave dhe procedurave tës sigurisë

Higjiena dhe sanitaria në vendin e punës

- Hapësira adekuate të sanitarisë (p.sh toalete, vende për pastrimin e duarve, etj.)
- Pastërtia dhe mirëmbajtja e hapësirave të punës

Trajnimi dhe ndërgjegjësimi i punëtorëve

- Trajnim adekuat dhe programe të duhura të ndërgjegjësimit në lidhje me SSHP
- Mekanizmat raportues të rreziqeve dhe incidenteve/ aksidenteve

Pajtueshmëria me ligjin, rregulloret apo standardet

- Sigurimi se vendi i punës është në pajtueshmëri me me ligjet, rregulloret dhe standardet përkatëse vendore, kombëtare dhe specifike të industrisë, për shëndetin dhe sigurinë në punë

LISTA E MANUALEVE/ UDHËZUESVE

Nr.	Emri i dokumentit (Manualit/ Udhëzuesit)
1	**Kërkesat minimale të sigurisë dhe shëndetit në përdorimin e pajisjeve të punës në vendin e punës**
2	Parandalimi i lëndimeve nga mjetet e mprehta në vendet e punës
3	Puna me paisje me ekran shfaqës
4	Energjia elektrike
5	Shmangnien e rrezikut nga lartperçuesit
6	Faktorët e rrezikut psiko-social menaxhimi i stresit dhe rreziqeve psiko-sociale
7	Zhurma
8	Hetimet e aksidenteve në vendin e punës
9	Hapësirat e mbyllura
10	Kontrolli i substancave të dëmshme
11	Lëvizjen e impianteve dhe automjeteve
12	**Makineritë, impiantet dhe pajisjet**
13	Mbrojtja e publikut
14	**Menaxhimi i kontraktorëve**
15	**Ndërtimtari**
16	Operacionet ngritëse
17	**Paisjet personale mbrojtëse**
18	Përdorimi i lëngjeve të dëmshme
19	Puna e krahut
20	**Puna në lartësi**
21	**Vlerësimi i riskut**

ODA E INXHINIERËVE
TË REPUBLIKËS SË KOSOVËS

LISTA KONTROLLUES PËR PUNËDHËNËS

Emri i dokumentit (Listat kontrolluese për punëdhënës)	
1. Sistemi i përgjithshëm i menaxhimit SSHP	
1.2	Disponueshmëria dhe cilësia e dokumentacionit të vlerësimit të riskut, disponueshmëria e specialistit/ekspertit të certifikuar për ssh, ofruesit të licencuar të shërbimit për sshp.
2.1.Faktorët fizik	
2.1.1.	Mikroklima
2.1.2.	Kushtet atmosferike
2.1.3.	Zhurma
2.1.4.	Dridhja
2.1.5.	Ndriçimi
2.1.6.	Rrezatimi jonizues
2.1.7.	Fusha elektromagnetike
2.1.8.	Rrezatimi arificial optik
2.2. Pluhuri dhe agjentët kimik	
2.2.1.	Agjentët kimik
2.2.2.	Kancerogjenët dhe mutagjenët në punë
2.2.3.	Azbesti në punë
2.2.4.	Pluhuri
2.2.5.	Atmosferat shpërthyese
2.3. Faktorët ergonomik	
2.3.1.	Trajtimi manual i ngarkesave
2.3.2.	Ngarkesa e punës

Emri i dokumentit (Listat kontrolluese për punëdhënës)	
2.3.3.	Qëntrimi i trupit
2.3.4.	Lëvizjet e përsëritura
2.3.5.	Puna me pajisjet me ekran shfaqës
2.4. Faktorët psikosocial	
2.4.1.	Ngarkesa psikike, stresi. Aspektet psiko-sociale
2.5. Agjentët Biologjik	
2.5.1.	Agjentët biologjik
2.5.2.	Lëndimet e mprehta në sektorin e kujdesit shëndetësor
2.6. Rreziqet e lidhura me aksidentet në punë	
2.6.1.	Kërkesat e përgjithshme të sigurisë për makineritë
2.6.2.	Elektriciteti
2.6.3.	Rrugët e trafikut në vendet e punës
2.6.4.	Puna në lartësi
2.6.5.	Punimet tokësore
2.6.6.	Rrëshqitjet, pengimet dhe tëniet në vendet e punvs
2.6.7.	Mbrojtja nga zjarri
2.6.8.	Puna me mjetet dhe pajisjet e rrezikshme (vinça, ashensorët, ngrritës, etj).
3. Masat Specifike Parandaluese	
3.1.	Pajisjet personale mbrojtëse në vendin e punës
3.2.	Shenjat e sigurisë dhe shëndetit në punë
3.3.	Masat emergjente, ndihma e parë

LISTAT E PËRGJITHSHME KONTROLLUESE

Nr.	Emri i dokumentit (Listat e përgjithshme kontrolluese)
1	A është sipërfaqjs e tokës e rreshqitshëm apo jo e drejtë
2	Pjesët lëvizesë të makinave – transporti
3	Pjesët lëvizesë të makinave
4	Mjetet dhe instalimet elektrike
5	Zjarri
6	Shpërthimet
7	Substancat kimike
8	Zhurma
9	Vibrimet
10	Ndriçimi
11	Puna në zyre
12	Sektorin e bujqësise
13	**Sektorin e ndërtimtarisë**
14	Sektorin e përpunimit te drurit
15	Sektorin e përpunimit te ushqimit
16	Riparuesit e makinave
17	Shembull 1 vlerësimi i riskut ne industri me risk te ulte
18	Shembull 2 vlerësim i riskut

MJETET PËR IDENTIFIKIMIN E RREZIQEVE & MASAT PARANDALUESE NË SEKTORIN E NDËRTIMTARISË

Ky mjet ka për qëllim të i ndihmoj personat përgjegjës për identifikimin e rreziqeve dhe përcaktimin e masave parandaluese (shembuj), gjatë procesit të vlerësimit të riskut në sektorin e ndërtimtarisë. Referuar nga Agjencia Europiane për Siguri dhe Shëndetin në Punë (https://osha.europa.eu/en).

PJESA I: A EKZISTON RREZIKU NË VENDIN E PUNËS

PYETJE	PO	JO
A munden punëtorët të arrijnë të sigurtë në vendin e tyre të punës?		
A është vendi i rrethuar në atë mënyre që publiku të mos mund të hyjë në vend-punishten?		
A janë pastruar dhe ndriçuar mirë rrugët e trafikut?		
A janë automjetet të pajisura me sirena që lëshojnë një sinjal kur lëvizin mbrapa?		
A janë vendosur shenjat e sigurisë në mënyre të duhur (shembuj: shenjat sinjalizuse, shenjat e trafikut, shenjat autorizuse)		
A kanë punëtorët kabina të mjaftueshme për nevoja personale (kabina ndërrimi, kabina dushi, etj)		
A kanë punëtorët kabina për ngrënien e ushqimit?		
A janë mjetet për ndihmën e parë në rast nevoje?		
Punëtorët a janë trajnuar për përdorimin e mjeteve të shpëtimit?		
A janë të përshtatshme dhe të qëndrushme mjetet për ngritjen e peshave të rënda?		
A janë identifikuese linjat ekzistuse të energjisë?		
A ekziston një sistem pune që merret me linjat elektrike të ndezura?		
A merren masa paraprake për të siguruar që sistemet dhe pajisjet elektrike mirëmbahen dhe inspektohen shpesh nga një person kompetent?		
A janë ngritur, ndryshuar dhe çmontuar skelet nga njerëz kompetentë?		
A i kontrollojnë punëtorët skelat periodikisht?		
A përdorin punëtorët shkallët e lëvizshme vetëm për punë të lehta me kohëzgjatje të shkurtër dhe kur nuk ka zgjidhje tjetër?		
A e dinë punëtorët mënyrën më të sigurt për vendosjen dhe përdorimin e shkallëve të lëvizshme?		
A janë instaluar dhe kontrolluar siç duhet ashensorët dhe ngritësit nga njerëz kompetentë?		
A janë marre masa të përshtatshme mbrojtëse që përdoren për të parandaluar ose për të reduktuar ekspozimin ndaj zhurmës dhe dridhjeve		
A janë ne gjendje te sigurtë mjetet e punës dhe makineritë e mirëmbajtjes?		
A funksionojnë pajisjet e sigurisë së makinerive (d.m.th., sinjalet e zërit, rojet)?		
A përdoren pajisjet për mbrojtjen e gërmimeve për të minimizuar rrezikun e shembjes?		
A marrin të gjithë punonjësit informacion për rrezikun e mundshëm dhe masat parandaluese të vendosura në një gjuhë dhe në një nivel që ata e kuptojnë?		

PJESA II: SHEMBUJ TË MASAVE PARANDALUESE QË MUND TË NDËRMIRREN PËR PARANDALIMIN E RREZIKUT

FAZA E PROJKTIMIT TË NJË PROJEKTI

- Sigurimi qe siguria dhe shëndeti janë të përfshira në projektin arkitekturorë;
- Eleminimi i rrezikut të rënies duke siguruar shkallë të përshtatshme që do të përdoren me një pjerrtësi të përshtatshme dhe do të jenë të sigurta kundër lëvizjes së paqëllimshme;
- Sigurimi që çdo pajisje ngritëse dhe element i pajisjes ngritëse, janë të dizajnit dhe konstruksionit të mirë, të instaluara dhe të përdorura siç duhet, të mirëmbajtura në gjendje të mirë pune, të ekzaminuara dhe të testuara nga një person kompetent në përputhje me standardet kombëtare rregulloret dhe operohen nga punëtorët që kanë marrë trajnimin e duhur.
- Sigurimi i ndriçimit të përshtatshëm në çdo vend pune, shkallë, dhe çdo vend tjetër në vend punishte ku mund të kalojë një punëtor.
- Planifikimi dhe kryerja e aktiviteteve të prishjes vetëm nën mbikëqyrjen e një personi kompetent;
- Sigurimi i një numri të përshtatshëm të objekteve sanitare dhe larëse, zonave për të ngrënë dhe për t'u strehuar gjatë një ndërprerjeje të punës për shkak të motit të pafavorshëm.

FAZA E ORGANIZIMIT

- Ndryshimi i orarit të punës me qëllim të shmangies së rrezikut, nëse është e nevojshme;
- Organizimi i detyrave duke përfshire masa mbrojtëse për eleminimin e rrezikut;
- Sigurimi që të gjithë punonjësit, përfshirë ata që nuk e kuptojnë mirë gjuhën kombëtare, janë të njohur me rrezikun e mundshëm në vend, masat e vendosura të sigurisë dhe përgjegjësitë e tyre në lidhje me çështjet e sigurisë dhe shëndetit në punë;
- Paisja e punëtorëve me mjete mbrojtëse personale sic janë: kapela, këpucët e forta; dorëzat; maskat; syzet mbrojtëse, etj.
- Mbajtja e materialit të ndihmës së parë në vend.

FAZA E EKZEKUTIMIT

- Caktimi i një koordinatori për sigurinë dhe shëndetin në punë, që ka trajnime për çështjet e sigurisë dhe shëndetit në punë;
- Inspektimi i përditshëm i gjendjes së skelave, përpara fillimit të ndonjë pune në vendpunim;
- Çmontimi i skeleve nuk duhet të bëhet përpara përfundimit të të gjithë punës;
- Zgjatja në skele nuk duhet të bëhet asnjëherë, gjithmonë të përdoret një shkallë e qëndrueshme;
- Shkallët lëvizëse gjithmonë duhet të jenë të mbështetura në një pengesë e cila e pengon lëvizjen e tyre;
- Mospërdorimi i një shkalle të vetme më të gjatë se 6m;
- Gjate ngjitjes dhe zbritjes në shkallë lëvizëse gjithmonë duhet mbajtur në shkallë me të dy duart dhe të sigurohemi se këmbën e vendosim në një prag të qëndrushëm;
- Gjatë punës në shkallë lëvizëse, lëvizja e tepërt e trupit është e ndaluar.
- Asnjëherë mos punoni në çati në kushte të pafavorshme moti.
- Gjatë punës në çati duhet të vendosen masa mbrojtëse;
- Ecja në sipërfaqe të mbuluar me sipërfaqe të brishtë, paraqet rrezikshmëri;
- Mbajtja e produkteve toksike dhe të rrezikshme, dhe eksplozivëve, nën kontroll dhe të sinjalizuar mirë;
- Asnjëherë mos fillimi i ndonjë pune përpara se një person kompetent të ketë kryer këtë kontroll.

LISTË E VEGLAVE DIGJITALE

Emri i platformës	Linku	Përdorimi
Flat icon	https://www.flaticon.com	Vektorë
Canva	https://www.canva.com	Foto, postera, CV, postime etj.
Pitch	https://pitch.com	Prezantime në ppt
Kapwing	https://www.kapwing.com	Video/ vendosjen e titrave etj
Downsub	https://downsub.com	Gjenerimi i titrave SRT
ssyoutube	https://ssyoutube.com	Shkarkimin e videove nga youtube
Veed	https://www.veed.io	Video/ vendosjen e titrave
Perplexity	https://www.perplexity.ai	Gjenerues i shkrimit me referenca
Survey monkey	https://www.surveymonkey.com/home	Anketa/ pyetësorë
Freepik	https://www.freepik.com	Foto/ vektorë
Slideeg	https://www.slideegg.com/	Prezantime në ppt
Giff	https://giphy.com/	Giff (video)
ChatGPT	https://chat.openai.com/auth/login	Gjenerues i shkrimit
Copilot	https://copilot.microsoft.com/	Gjenerues i shkrimit
Wondershare Filmora 13	https://filmora.wondershare.net/	Video editor (aplikacion)

LISTË E VEGLAVE DIGJITALE

Emri i platformës	Linku	Përdorimi
Pexels	https://www.pexels.com	Fotografi/videdo
Pixaby	https://pixabay.com	Foto, video, vektorë, muzikë, etj.
Creativebooster	https://creativebooster.net	Fonte, mockups, templates
Gimp	Aplikacion – ranguar lart nga ChatGPT	Editimi i fotografive, dizajnimi me forma bazike
Vecteezy	https://www.vecteezy.com	Vektorë, grafika, fotografi
Unblast	https://unblast.com	Mockups, fonte, ikona
Unsplash	https://unsplash.com	Fotografi me rezolucion të lartë
Let's enhance	https://letsenhance.io	Kualiteti i fotove
Flickr.	https://www.flickr.com	Fotografi me rezolucion të lartë
Lottie files	https://lottiefiles.com/free-animations/save-it	Animacione bazike
I love pdf	https://www.ilovepdf.com/	
Online conver	https://www.online-convert.com/	
convertio	https://convertio.co	
Convert files	https://www.convertfiles.com	

ODA E INXHINIERËVE
TË REPUBLIKËS SË KOSOVËS

FALEMINDERIT!

ODA E INXHINIERËVE
TË REPUBLIKËS SË KOSOVËS